

Obsah Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubník

	Kapitola	strana.
1.	Úvod	2
2.	Ekonomické a sociálne východiská	4
3	SWOT analýza, definovanie kľúčových disparít	16
4.	Rozvojová stratégia	32
5.	Finančný plán	39
6.	Zabezpečenie realizácie	47
6.	Záver	51
	Prílohy	52

1. ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „PRO“) je základným programovým dokumentom podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Je vypracovaný v súlade so strategickými dokumentmi, najmä so:

spoločným územným plánom obcí – prieskumy a rozboru obce Dubník, Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja,

a rešpektuje programové dokumenty celoštátneho charakteru, najmä

Národný strategický referenčný rámec pre SR na roky 2007 – 2013 a návrhy operačných programov (OP) a Regionálneho operačného programu (ROP)

Zákon č.416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, vo svojom článku I § 2 definuje prechod pôsobností na obce na úseku regionálneho rozvoja:

Vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja

Vypracovanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Naň nadväzuje zákon č.503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý ustanovuje základnú štruktúru programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

PRO je strednodobým programovým dokumentom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na programové obdobie 2006 - 2013, pri zabezpečení súladu s programovým obdobím Národného rozvojového plánu (NRP) na roky 2007 - 2013.

Pri spracovaní tohto dokumentu sa využila metodológia pre vypracovanie Programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja, ktorú vypracovalo MVRR SR v roku 2004. Využíva sa v nej prístup strategického plánovania, ktoré predstavuje súbor nadväzujúcich činností tak, aby viedli k naplneniu stanovených a hierarchicky usporiadaných cieľov.

Proces definovania a stanovenia cieľov bol zostavený iteratívnym postupom a v priebehu vypracovania bol konzultovaný na úrovni komisií miestneho zastupiteľstva, miestnymi podnikateľmi a zástupcami občanov obce Dubník.

Rozvojová časť PRO Dubník rešpektuje návrhy poslancov MZ a berie do úvahy návrhy podnikateľskej verejnosti, ktorá bola ochotná definovať priority rozvoja obce Dubník

Z finančného hľadiska je predkladaný dokument prepočítaný do roku 2010 s tým, že je na obecnom zastupiteľstve, aby zvažilo výber priorít a ich časovanie. Z praktického hľadiska nebude možné všetky priority realizovať v horizonte do roku 2010 a na základe odporúčania

MZ bude definitívny finančný plán ako aj výber priorít schválený zastupiteľstvom na zasadnutí v auguste, resp. v septembri.

Nakoľko sa jedná o proces do ktorého vstupuje i faktor úspešnosti pri žiadaní o finančný príspevok zo štrukturálnych fondov, ale aj faktor mikroregionálnej spolupráce, je nutné počítať s kľavým procesom. Rozvoj obce je permanentnou činnosťou, táto postupnosť – definovanie cieľov – príprava projektov a ich implementácia – hodnotenie a revízia jednotlivých krokov sa cyklicky opakuje.

Preto je odporúčaná v tomto dokumente i implementačná štruktúra a úlohy jednotlivých orgánov obce pri riadení, monitorovaní a kontrole rozvoja obce.

Predkladaný materiál nenahrádza iné dokumenty, najmä územno plánovaciu dokumentáciu a ani regulatívy. Všetky priority a jednotlivé projekty a aktivity musia byť zabezpečené v súlade s územno plánovacou dokumentáciou.

2. Ekonomické a sociálne východiská

2.1. Poloha a prírodné podmienky

Obec Dubník sa nachádza na území Nitrianskeho samosprávneho kraja. Z geografického hľadiska patrí obec do masívu Podunajskej pahorkatiny časti Novozámocké pláňavy.

Hranice katastrálneho územia obce sú vedené prevažne existujúcimi poľnými cestami.

Kataster obce susedí s katastrami obcí Jasová, Rúbaň, Svodín a Pribeta..

Cez územie katastra tečú potoky Paríž, ktorý vyteká z vodnej nádrže Semerovo a vlieva sa do riečky Žitavy, a potok Háj, ktorý priteká spod Rúbaňského hája.

Pri obci sa nachádzajú viaceré vodné nádrže – Železná brána, Pri prameni, Jasová a Rúbaň (Malý a Veľký rybník).

Súčasťou obce sú tri osady – Káptalan, Kolónia a Dvor Mikuláš.

Prevažnú časť katastra obce Dubník tvoria plochy poľnohospodárskej pôdy s úrodnými černozemami, značnú časť územia tvoria lesné plochy a vinohrady.

Obec leží na cestnej komunikácii III. triedy, má teda z dopravného hľadiska nie významnú, polohu.

Pre formovanie podmienok rozvoja obce však paradoxne môže byť táto odľahlosť i výhodou .

Klimatické podmienky obce Dubník sú definované ako teplé s priemerne 50 a viac letnými dňami za rok (s denným maximom teploty vzduchu ≥ 25 °C). Územie sa nachádza na rozhraní okrsku teplého, veľmi suchého, s miernou zimou s teplotami v januári > -3 °C a okrsku teplého, suchého, s miernou zimou, s teplotami v januári > -3 °C.

Priemerná ročná teplota vzduchu: 9-10 °C. Priemerná teplota vzduchu v júli sa pohybuje v rozmedzí 19-20 °C.

Priemerný ročný úhrn zrážok v riešenom území predstavuje 550-600 mm

2.2. Sociálne ekonomická analýza

Analýza **hlavných socio-ekonomických súvislostí vývoja na úrovni obce** sa predovšetkým zameriava na :

- a) rozvojový potenciál a ľudské zdroje,
- b) ekonomiku,
- c) občiansku vybavenosť, vzdelávanie a kultúru,
- d) životné prostredie.

Cieľom takto postavenej analýzy nie urobiť úplný rozbor, ale len zachytiť základný stav a prípadne trendy, ktoré sú významné pre stanovenie kľúčových disparít a rozvojových priorít obce Dubník.

Niektoré porovnania sú robené z ohľadom na mikroregión Dvory a na priemernú hodnotu SR.

A) Sociálno – ekonomická analýza

A.1. Demografický vývoj

Z demografického hľadiska obec Dubník patrí rovnako ako celý mikroregión k obciam s negatívnym demografickým vývojom, to znamená, že sa v dlhšom časovom horizonte od roku 1970 do roku 2004 prejavuje úbytok obyvateľov (mikroregión – 6.160 obyvateľov na celkový počet obyvateľov 22 150, obec Dubník – 615 obyvateľov na celkový počet 1762 obyvateľov).

Vývoj počtu obyvateľov obce charakterizuje nasledovná tabuľka:

	SE 1970	SE 1980	SE 1991	SODB 2001	31.12. 2004	Index rastu 1991- 2001	Index rastu 2001- 2004	Index rastu 1970- 2004	Úbytok počtu obyv. 1970- 2004
Dubník	2 377	2 103	1 857	1 775	1 762	95,58	99,27	74,13	-615

Prognóza ŠUSR predpokladá ďalší postupný pokles počtu obyvateľov a to na 1703 obyvateľov v roku 2015, resp. 1624 obyvateľov v roku 2025, čo pri inak nezmenenom úsilí samosprávy by malo negatívny dopad na využívanie potenciálu územia.

Základným problémom obce Dubník je negatívny prírastok obyvateľov prirodzenou menou, čo napriek kladnému saldu migračného prírastku vedie k postupnému poklesu počtu obyvateľov.

Aj prírastky z migrácie sú dosahované predovšetkým obyvateľmi na sklonku produktívneho veku, ktorí vyhľadávajú klúd, nižšie životné náklady a technokraticky vzaté nie sú zdrojmi budúcich prírastkov obyvateľstva prirodzenou menou.

Tento problém je umocnený aj vekovou štruktúrou obyvateľstva.

Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2004 poukazuje na vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku ako v obciach územia, ktoré spadajú pod mikroregión, resp. pod územie riešené spoločným územným plánom, tak i pre obec Dubník.

Index starnutia obyvateľstva 164,93 poukazuje na najvyšší podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku a je vyšší v porovnaní s územím mikroregiónu, ktoré dosahuje hodnotu indexu 156,18 a v porovnaní so SR je tento rozdiel ešte významnejší, nakoľko SR dosahuje hodnotu indexu 111,24.

	1991			2001		
	pred- produkt.	produkt.	po- produkt.	pred- produkt.	produkt.	po- produkt.
Dubník	20,95	54,60	24,45	17,30	57,00	25,50
Priemer SR	24,91	57,75	17,33	18,88	62,26	17,98

Pre ďalší rozvoj obce je preto nutné:

alebo prijať opatrenia vedúce k stabilizácii obyvateľov v produktívnom veku v obci a pronatálnymi opatreniami ako aj opatreniam v oblasti podpory tvorby pracovných miest pritiahnúť a stabilizovať vekovú skupinu obyvateľstva vo fertílno m veku a tak prispieť k vyšším prírastkom počtu obyvateľov prirodzenou menou.

alebo sa prispôbiť sa trendu a zamerať sa na investície do infraštruktúry sociálnych a zdravotných služieb bez ohľadu na spádovosť súbežne s budovaním služieb pre občanov v produktívnom a poproduktívnom veku.

A.2. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Pre budovanie obce Dubník je v súlade s trendmi zakotvenými v stratégiách EÚ – akými je Lisabonská stratégia orientovaná na rast konkurencie schopnosti, tvorbu kvalitných

pracovných miest a podporu udržateľného rozvoja, ale aj pre ciele uvádzané v Národnom reformnom program SR významným indikátorom vzdelanostná štruktúra obyvateľstva.

	Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v % v roku 2001						
	základné	učňovské a stredné bez maturity	učňovské a stredné s maturitou	vyššie	vysokoškolské	ostatní bez udania a bez školského vzdelania	spolu obyv. nad 16 r.
Dubník	41,67	34,92	17,29	0,21	3,31	2,62	100,00
SR	26,35	29,40	31,43	0,62	9,85	2,35	100,00

Z vyššie uvedenej tabuľky je zrejmé, že vzdelanostná štruktúra obce Dubník zaostáva za celoslovenským priemerom. Táto skutočnosť má vážny dopad na možnosť formovania ponuky pre investorov a má negatívny vplyv na možnosť rozvoja sofistikovaných výrobných z pridanou hodnotou.

Na druhej strane je však pozitívom, že pre realizáciu rozvojových zámerov je dostatok občanov pre rozvoj ďalšieho vzdelávania novej pracovnej sily a zvýšiť jej potenciál zamestnateľnosti v prospech budúcich ekologicko orientovaných výrobných a službách vrátane inovácií a pre potreby cestovného ruchu, kde okrem univerzitne vzdelaných ľudí je potrebné rátať s nižším vzdelaním pre realizáciu zámerov a so stredoškolským vzdelaním pre riadenie rutínnej výroby a služieb.

B) Ekonomické ukazovatele

Porovnaním podielov zamestnaných v riešenom území s podielom zamestnaných podľa slovenského priemeru je v riešenom území výrazne vyšší podiel zamestnaných v primárnom sektore a nižší podiel zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Toto je dané ako vzdelanostnou štruktúrou, tak i charakterom krajiny – lokalizáciou obce Dubník.

B.1. Vybrané údaje o nezamestnanosti a zamestnanosti

	primárny sektor	sekundárny sektor	terciérny sektor	bez udania odvetví	EA spolu
Dubník	27,89	21,80	34,35	15,96	100,00
mikroregión	20,78	20,20	38,87	20,16	100,00
SR	5,38	27,54	44,43	22,65	100,00

Podľa prieskumu bolo v Dubníku 126 nezamestnaných z toho 57 mužov a 69 žien.

Odhadovaná miera nezamestnanosti je cca 12,8 %. Táto v podstate korešponduje s údajmi za SR. Zmena môže byť zaznamenaná oživením poskytovania služieb a tvorbou nových pracovných miest.

Ďalším významným údajom je štruktúra veku nezamestnaných osôb

Štruktúra nezamestnaných podľa veku

Územie	Vek spolu	do 19 rokov	20-24 rokov	25-29 rokov	30-34 rokov	35-39 rokov	40-44 rokov	45-49 rokov	50-54 rokov	55-59 rokov	60 rokov v+
Dubník	126	2	17	13	17	8	16	16	25	11	1

Varovným signálom pre obec Dubník z hľadiska stabilizácie počtu obyvateľov je skutočnosť, že z celkového počtu 126 nezamestnaných je až 49 nezamestnaných do 34 rokov a celkove 56 nezamestnaných do 40 rokov. Táto skupina by mala byť podrobená ďalšiemu vzdelávaniu, aktivácii a vedená k získaniu si pracovného miesta.

Z kvalifikačného hľadiska je však nutné konštatovať, že z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie je až 104 uchádzačov so základným vzdelaním a z učňovským vzdelaním. Táto

skutočnosť vytvára bariéru pre zapojenie sa do pracovného procesu bez ďalšieho vzdelávania a kurzov.

V obci Dubník pôsobí niekoľko väčších zamestnávateľov.

Najväčším zamestnávateľom v obci je firma AT DUNAJ s.r.o. so sídlom v Rožňave – vykonáva poľnohospodársku činnosť – rastlinnú výrobu a živočíšnu výrobu s počtom 50 zamestnancov v obci Dubník.

Druhá väčšia firma v obci je AGROCONTRACT MIKULÁŠ a.s. so sídlom v Mikuláši, vykonáva poľnohospodárske činnosti – rastlinnú i živočíšnu výrobu s počtom zamestnancov 30.

Iné väčšie firmy v obci nie sú.

Na relatívne primeranej miere nezamestnanosti (vo vzťahu k možnostiam zamestnať sa v obci a mikroregióne) má podiel i aktivita obyvateľov, ktorí vykonávajú svoju činnosť ako SHR a Tí podnikajú občania v obchode a služieb. Zároveň sa prejavuje aj efekt odchádzky za prácou najmä do Maďarska.

Aj v budúcnosti okrem podpory tvorby pracovných miest sa predpokladá využívať i dostupnosť väčších miest s väčšími možnosťami pracovných príležitostí a perspektívne ďalšie komunikačné prepojenie plánovanou južnou trasou rýchlostnej komunikácie Bratislava – Košice.

V súčasnosti sa zamestnanosť obce zabezpečuje i tokmi do okresného mesta Nové Zámky a tokmi na územie Maďarskej republiky.

B.2. Domový a bytový fond

Podľa Sčítania ľudu, domov a bytov v r. 2001 je v obci Dubník 539 trvalo obývaných domov a 711 bytov.

Štruktúra domového a bytového fondu je nasledovná:

				z toho v RD trvale obývan é byty	z toho v RD trvale obývan é byty v %		Počet Cenz. Domá c- ností	Počet HD
	Trvale obývan é domy	Byty spolu	Trvale obývan é byty	trvale obývan é byty		Neobývan é byty		

Dubník	539	711	594	524	88,22	117	647	617
--------	-----	-----	-----	-----	-------	-----	-----	-----

Z hľadiska vekovej štruktúry prevládajú byty a domy postavené v rokoch 1946 – 1970 s celkovým podielom 45,62% a byty a domy postavené v rokoch 1970 – 1981 s celkovým podielom 19,87%.

Nízky je podiel bytov postavených po roku 1991, keď podiel nedosahuje ani hodnotu 3%.

Z hľadiska veľkostnej kategórie prevládajú byty s 3 – ma obytnými miestnosťami, ktorých je 261 a tvoria 43,94% z trvale obývaných bytov.. Nasleduje veľkostná kategória bytov s 2 – ma obytnými miestnosťami, ktorých je 134 a byty so 4 –ma obytnými miestnosťami, ktorých je 121.

Z hľadiska kvality bytového fondu je 48,7% bytov zaradených do I. kategórie, 21,9% do druhej kategórie.

Pomerne veľká časť bytov, až 18,9% spadá do IV. kategórie.

Celkovo možno povedať, že bytový fond z hľadiska kategorizácie zaostáva za priemerom SR.

Z hľadiska prírastku, resp. úbytku je nutné konštatovať, že v obci dochádza k úbytku bytového fondu. Saldo medzi výstavbou nových bytov a úbytkom bytov bolo v rokoch 1991 – 2003 celkovo o 21 bytov.

Z hľadiska vybavenosti je z celkového počtu bytov napojených na plyn 73% bytov.

Vodovod do bytu má zavedený 86,36% bytov, no bez vodovodu je až 11,78 % bytov. Obec nie je odkanalizovaná a teda ani byty nie sú napojené na kanalizačnú sieť. Na žumpu, resp. na septik je napojených 82,8% bytov.

To znamená, že obec bude nútená hľadať riešenie v oblasti odkanalizovania obce a v oblasti skvalitnenia napojenia na vodu.

Pre stabilizáciu obyvateľov v produktívnom veku ale aj pre rozvoj obce sú to nevyhnutné predpoklady, no z hľadiska koncepcie vodárenskej spoločnosti obec Dubník nepatrí medzi priority a tak je malý predpoklad riešenia tejto slabej stránky obce do roku 2013.

B.2. územné predpoklady pre stanovenie cieľov PHSR

Obec Dubník má charakter typického vidieckeho sídla s bohatým zastúpením hospodárskej zelene. Mimo zastavaného územia obce, v katastrálnom území, sa nachádzajú v prevažnej miere poľnohospodárske plochy, vinice, plochy krajinej zelene a lesné plochy.

Jej historický a prírodný potenciál vytvárajú predpoklady pre existenciu a rozvoj obce s plnohodnotnými funkciami vidieckeho sídla (bývanie lokálneho významu, rekreácia, primeraná výroba a technická a obslužná vybavenosť) s dominantnou orientáciou na poľnohospodársku výrobu, na rozvoj agroturistiky a využiteľnosť potenciálu pre rekreačné a športové aktivity.

Obec leží mimo hlavných dopravných ťahov a to aj z hľadiska dopravných vzťahov mikro - regionálneho charakteru.

Zastavané územie obce Dubník možno rozdeliť na niekoľko výrazných častí ktoré sú vymedzené komunikáciami a hranicami pozemkov. a predstavujú funkčne a priestorovo homogénne jednotky. Prieskumy a rozboru realizované spoločnosťou AUREX vymedzuje jednotlivé jednotky nasledovne

Časť A – centrálna časť obce

Časť B – severná časť s novšou obytnou zástavbou

Časť C – západná časť s poľnohospodárskymi dvormi a novšou obytnou zástavbou

Časť D – južná časť so staršou obytnou zástavbou, športovou plochou a cintorínom

Časť E – východná časť so staršou rozvoľnenou zástavbou a nevyužívanými poľnohospodárskymi areálmi.

Rešpektovanie tohto vymedzenia napomáha i ku koncepčnému využitiu územia pre vyvážený hospodársky a sociálny rozvoj obce.

B.3. Hospodársky potenciál obce

Územné predpoklady, danosti krajiny a areály po bývalej hospodárskej štruktúre tvoria spolu s ľudskými zdrojmi hospodársky potenciál obce.

Napriek tomu, že tento potenciál nie je podporený technickou infraštruktúrou – informačnou a komunikačnou v rátane cestného a železničného napojenia obec Dubník má prednosti, na ktorých sa dá budovať

Hospodársky potenciál má dvojakú povahu

Menšie hospodárske prevádzky sú rozptýlené po celej obci, niektoré sa nachádzajú priamo v objektoch rodinných domov.

V západnej časti obce sa nachádza rozsiahla, aj dnes využívaná, plocha bývalého poľnohospodárskeho dvora (JRD). V súčasnosti má v areáli prevádzku AT Dunaj, spol. s r.o. Okrem týchto hospodárskych celkov veľké množstvo voľných, nezastavaných plôch, ktoré vznikli po likvidácii skladových objektov (bývalé stodoly na uskladňovanie krmiva), a tiež

množstvo dnes nevyužívaných poľnohospodárskych areálov v okolí obce predstavujú potenciálne plochy pre rozvoj nových poľnohospodárskych a iných ekonomických aktivít. Významným potenciálom, ktorý je možné využiť pre rozvoj obce je tvorený budovami a pozemkami vo vlastníctve obce.

Jedná sa o nasledovné objekty a pozemky:

Budovy v majetku obce

Názov a miesto	Typ/ Spôsob využitia	podlažnosť/ m²	Možné budúce využitie
Dom služieb Dubník	Podnikateľské. účely – pren.	Dvojpodlažný 350 m ²	Podnik. účely
Kultúrny dom Dubník	Kultúrne podujatia Sídli obecný úrad	Dvojpodlažný	Kultúrne podujatia
Polyfunkčný dom	Podn. účely – prenájom, klub dôchodcov	Jednopodlažný 185 m ²	Podnik. účely- pren. Klub dôchodcov, knížnica
Zdravotné stredisko	Praktický lekár – pre dospelých	Jednopodlažný 54,30 m ²	Zdravotnícke služby
Zdravotné stredisko	Detský lekár, zubná ambulancia	Jednopodlažný 95 m ²	Zdravotnícke služby
Základná škola	Vyučovanie 1-9 roč.	dvojpodlažný	Vyučovanie 1-9
Materská škola	Prenájom – podn. účely	Dvojpodlažný 694 m ²	Domov sociálnych služieb
Školská družina	Školská jedáleň, materská škola	jednopodlažné	Školská jedáleň, materská škola

Pozemky vo vlastníctve obce

Názov a miesto	Typ/ spôsob súčasného využitia	rozloha	Možné budúce využitie
Ostatné plochy	nevyužité	5705 m ²	Park, amfiteáter

Nádvoria- zastavané .plochy	Školský areál	8170 m ²	Viacúčelové ihrisko
Ostatné plochy – kúpalisko	Nevyužíva sa	9908 m ²	Kúpalisko
Športové ihrisko	Nevyužíva sa	24547 m ²	Po vysporiadaní vlastníctva športový areál
Okolie kult. domu	t.č. park a zeleň	8108 m ²	Park a detské ihrisko

Uvedený majetok tvorí základ pre budúci hospodársky a sociálny rozvoj obce.

C. Občianska vybavenosť

Charakter zastavania obce predurčuje aj lokalizáciu zariadení občianskej vybavenosti. Tá je sústredená najmä v centrálnej časti obce.

Súhrnný prehľad občianskej vybavenosti je nasledovný:

C.1. Školstvo.

V obci je funkčná Materská škôlka pre 25 detí. Základná škola s MŠ v súčasnosti slúži pre 136 detí, pričom je markantný klesajúci počet detí. V škole pracuje celkom 12 učiteľov a jeden asistent pre integrované skupiny žiakov

Materská škola zamestnáva 3 pedagógov. Pri škole s materskou školou je funkčná jedáleň s kapacitou 108 stravníkov.

C.2. Zdravotníctvo

V obci sa nachádza zdravotné stredisko, kde je lokalizovaná 1 ambulancia pre dospelých, 1 ambulancia pre deti, stomatologická ordinácia a lekáreň. V tomto zariadení pracujú 2 lekári a 1 lekárnik.

C.3. Sociálna starostlivosť

V obci sa nachádza zariadenie klubu dôchodcov. Pre dôchodcov varí školská jedáleň, odkiaľ opatrovatelky nosia obedy tým dôchodcom, ktorí o to požiadajú. Z ohľadom na demografickú charakteristiku sa javí účelným vytvoriť buď denný stacionár, alebo Stredisko sociálnych služieb s ubytovaním pre obyvateľov v poproduktívnom veku.

C.4. Kultúra

Obec Dubník leží v jednej z najstarších sídelných oblastí Slovenska – na dolnom Požitaví, ktoré bolo integrálnou súčasťou Nitrianskeho kniežatstva a od roku 833 súčasťou Veľkej Moravy najvýznamnejšieho slovanského štátu v 9. storočí.

Obec Dubník má historické zmienky od 13. storočia, pod názvami 1236 Chus, ako bývalý zemiansky majetok rodiny Szemerovcov, 1394 Chuz, 1786 Cschus, 1920 Čuz, 1927 Čúz, 1948 Dubník, maďarsky Csúz.

Na území obce sa nachádzajú významné objekty pamiatkového záujmu, ktoré nie sú síce legislatívne chránené ale sú svedectvom histórie a sú potenciálne využiteľné pre zvýraznenie koloritu obce a pre zvýšenie atraktivity obce Dubník pri budovaní jej rekreačno - turistickej funkcie (Príloha č. 1).

Z hľadiska zariadení kultúry sú v obci lokalizované kostoly- jeden katolícky kostol priamo v obci, jeden katolícky kostol na osade Mikuláš, jeden reformátorský kostol

V obci funguje kultúrny dom v ktorom sa nachádza knižnica s 10.000 ks. knižných jednotiek a kino ktoré nie je v súčasnosti využívané.

V obci sa nachádza i kaštieľ, ktorý je vedený ako kultúrna pamiatka od roku 2000.

C.5. Telovýchova a šport

V obci sa nachádza futbalové ihrisko, školské ihrisko pozostávajúce z futbalového ihriska a volejbalového ihriska.

V parkovo upravenej ploche oproti Pohostinstvu v severnej časti obce sa nachádzalo kedysi kúpalisko. V súčasnosti je objekt starého kúpaliska v havarijnom stave. Kedysi to bola vyhľadávaná lokalita najmä pre turistov s ČR a je potrebné s ohľadom na priority obce aby sa toto kúpalisko opätovne oživilo.

Nevyužitý je aj rekreačný potenciál, pre cyklotrasy, pešiu turistiku a športové rybárstvo, najmä cyklistická trasa č.25 odporúčaná, podľa kategórie náročnosti stredná, rekreačná, stredne náročná, pod názvom Zo Zlatých Moraviec do Podunajska v dĺžke 84 km zo Zlatých Moraviec do Gbeliec a ktorá prechádza priamo cez katastrálne územie Dubník.

C.6. Komerčná vybavenosť

V obci sa nachádzajú zariadenia ubytovacieho a stravovacieho charakteru. Konkrétne sa jedná o dve reštaurácie- SALOON 2000 – počet sedadiel 120 a počet lôžok na ubytovanie 14. Ďalšia reštaurácia je VINÁREŇ POD GAŠTANOM s počtom sedadiel 80. Obe zariadenia je možné využiť pri zvyšovaní rekreačného potenciálu obce.

C.7. Cintoríny

V obci sa nachádza viacero cintorínov, konkrétne katolícky cintorín, reformátorský cintorín a cintorín v osade Mikuláš. Všetky cintoríny majú voľné kapacity a nebudú si vyžadovať rozšírenie.

D. Životné prostredie

Životné prostredie z hľadiska jednotlivých ukazovateľov možno hodnotiť ako nie poškodené. Ovzdušie nie je znečisťované lokálnymi zdrojmi znečistenia. Určitý stupeň znečistenia pochádza predovšetkým z dopravy.

Vodné toky – potok Paríž a Háj nevykazujú výrazné známky znečistenia.

Výrazným nedostatkom je skutočnosť, že obec nie je napojená na verejnú kanalizáciu a tak z hľadiska znečistenia je určitým rizikom znečistenie odpadovými vodami.

Z hľadiska rizikových faktorov vplyvu na obyvateľov majú v Dubníku najvyšší podiel hluk a prašnosť.

Z hľadiska krajinného je kataster obce popretkávaný množstvom poľných ciest, z čoho rezultuje nižšie percento zastúpenia krajinej zelene, najmä líniovej.

Práve krajinná zeleň ako aj poľné cesty predstavujú možnosť pre agroturistickú funkciu obce Dubník.

Hoci obec nemá spracovaný plán ekonomickej stability územia je potrebné rešpektovať pri rozvíjaní obce krajinno-ekologické prvky najmä: pozdĺž potoka Paríž s množstvom mokrad'ových biotopov a vodnú sieť, na ktorú je viazaná hodnotná krajinná zeleň.

Krajinné prostredie predurčuje obec Dubník na rozvoj rekreačných aktivít, rozvoj agroturistiky, ako aj rekreačných a športových aktivít.

K tomu napomáha i sieť povrchových vôd tvorená potokom Paríž s malým prítokom Háj a vodná nádrž Pri prameni a Železná brána.

3. SWOT Analýza a definovanie kľúčových disparít

Na základe analýzy uvedenej v predošlej kapitoly a na základe poznania strategických dokumentov na úrovni EÚ a SR táto kapitola definuje

- a) Definovanie kľúčových disparít obce Dubník,
- b) Určenie kľúčových priorít rozvoja obce Dubník,

Pre potreby stanovenia kľúčových disparít a pre určenie kľúčových faktorov rozvoja obce Dubník bola vypracovaná SWOT analýza. Táto analýza je členená do nasledovných okruhov:

- 1) Ľudské zdroje,
- 2) Hospodárstvo,
- 3) Doprava a Infraštruktúra,
- 4) Životné prostredie

3.1. SWOT Analýza

A. Silné stránky obce Dubník

- 1) Ľudské zdroje
 - 1.1. Podpora aktívnej politiky trhu práce (externý faktor)
 - 1.2. Celoplošné zavádzanie počítačovej gramotnosti a zručností na školách a vo verejnej správe (externý faktor)
 - 1.3. Podporovanie rozvoja sociálnych služieb a sociálnej inklúzie (externý faktor)
 - 1.4. Existencia kultúrneho domu a školy s dostatkom priestorov na rast potenciálu ľudských zdrojov,
 - 1.5. Existujúce priestory pre rekonštrukciu zariadení na poskytovanie vzdelávacích, sociálnych a zdravotných služieb
 - 1.6. Záujem obce a občanov pre podporu bývania
 - 1.7. Prírastok obyvateľstva migráciou s cieľom bývania

2) Hospodárstvo

- 2.1. Rekreačný potenciál prírodného prostredia, najmä bývalé kúpalisko, možnosti termálneho prameňa, území mimo intravilánu obce a spolupráca obcí,
- 2.2. záujem a existujúci potenciál pre podnikateľské aktivity v oblasti cestovného ruchu a rekreácie
- 2.3. Dostatok plôch pre rozvoj podnikania a živností, v rátane možností oživenia chátrajúcich areálov (majery, kultúrne a historické objekty...)
- 2.4. Úsilie obce o rekonštrukciu domu služieb
- 2.5. Existujúci systém podpory obcí, SZČO a MSP so strany štátu (externý faktor)
- 2.6. Existujúci systém podpory v oblasti podpory poľnohospodárskych subjektov a v oblasti rybolovu.

3) Doprava a Infraštruktúra

- 3.1. Vybudovaná technická infraštruktúra okrem dokončenia kanalizácie
- 3.2. výstavba verejných kanalizácií so spoločnou čistiarnou odpadových vôd - (i) Šarkan – Gbelce – Nová Vieska, (k) Jasová – Dubník
- 3.3. Vybudovaná sieť vnútro obecných komunikácií
- 3.4. Možnosť zvýšenia atraktivity po vybudovaní rýchlostnú komunikácie R Bratislava - Nové Zámky (externý faktor)
- 3.5. Postupné zavádzanie infraštruktúry pre informačno – komunikačné služby v rátane e - governmentu

4) Životné prostredie

- 4.1. Dobrá kvalita životného prostredia
- 4.2. Vysoká úroveň prírodného potenciálu najmä v oblasti vodných tokov – potok Paríž,
- 4.3. Rozmanitosť drevín a porastov v katastri obce Dubník,
- 4.4. Zvýšená pozornosť vlády SR v oblasti likvidácie a zhodnocovania odpadov (externý faktor)
- 4.5. Podpora obnoviteľných zdrojov energie (externý faktor)

B. Slabé stránky obce Dubník

- 1) Ľudské zdroje
 - 1.1. Negatívna demografická štruktúra – negatívne prirodzené prírastky
 - 1.2. Úbytok obyvateľov v posledných 20 rokoch,
 - 1.3. Nevyhovujúca veková štruktúra obyvateľstva (vysoký index starnutia oproti priemeru SR)
 - 1.4. Nedostatočné využívanie zariadení, ktoré by mohli slúžiť na rozvoj sociálnej a vzdelávacej infraštruktúry,
 - 1.5. Absencia efektívneho mechanizmu pre ďalšie vzdelávanie na úrovne obce

- 2) Hospodárstvo
 - 2.1. Nízka kvalifikačná štruktúra/ resp. vysoký podiel osôb so základným a stredným vzdelaním bez maturity
 - 2.2. Nízka tvorba pracovných príležitostí
 - 2.3. Nevyužívanie prírodných daností obce a areálov a dvorov pre hospodársky rozvoj,
 - 2.4. Chýba systémový prístup pre rozvoj potenciálu obce – napr. cestovný ruch...
 - 2.5. Neukončené majetkovoprávne pomery v časti potenciálneho rozvoja obce

- 3) Doprava a Infraštruktúra
 - 3.1. Obec sa nachádza mimo hlavných dopravných napojení cestnej siete a bez napojenia na železniciu (napojenie je len v osade Dvor Mikuláš
 - 3.2. Potreba doriešenia ciest v osadách
 - 3.3. potreba skvalitnenia miestnych komunikácií
 - 3.4. zlé napojenie na telekomunikačnú infraštruktúru

- 4) Životné prostredie
 - 4.1. Absencia programového dokumentu pre ekologickú stabilitu územia – MUSES
 - 4.2. Nedobudovaná kanalizácia

4.3. Chýbajúca prípojka pitnej vody/ zásobovanie pitnou vodou v osade Káptalan

C. **Príležitosti obce Dubník**

1) **Ľudské zdroje**

- 1.1. Vytvorenie systémového prístupu pre využívanie nástrojov aktívnej politiky trhu práce
- 1.2. Využívanie štrukturálnych fondov pre rast zručností a ďalšie vzdelávanie osôb v rástane marginalizovaných skupín podľa požiadavok zamestnávateľov,
- 1.3. Výber a realizovanie opráv a rekonštrukcií zariadení – školy, kultúrneho domu a bývalej škôlky pre potreby sociálnych a vzdelávacích služieb
- 1.4. zvýšenie vzdelávania pre dosiahnutie počítačovej gramotnosti na škole a pre občanov,
- 1.5. Zvýšenie povedomia žiakov a občanov o kultúre a histórii obce a podpora športových a kultúrnych aktivít obce
- 1.6. Stabilizácia obyvateľov s cieľom zmeny v prirodzenom prírastku obyvateľov obce cez rozvoja bývania v prírodne hodnotnom území - nevyužitú plochy

2) **Hospodárstvo**

- 2.1. Využitie prírodného a historického potenciálu obce Dubník pre turizmus, šport a rekreáciu
- 2.2. Využitie termálnych prameňov a areálu starého kúpaliska pre prítiahnutie turizmu
- 2.3. Pokračovanie v rozvoji medziobecnej spolupráce pre rozvoj mikro regiónu na báze vidieckeho turizmu a služieb – vytvorenie genia locci regiónu
- 2.4. Rozvoj podnikateľskej sféry v oblasti poľnohospodárskej výroby, malých priemyselných ekologicky čistých prevádzok, tradičnej domácej výroby, v oblasti vidieckeho turizmu, športu a rekreácie
- 2.5. Podpora podnikania a vytvorenie kontaktného bodu pre SZČO a podniky pri získavaní zdrojov so štrukturálnych fondov a
- 2.6. Využitie stávajúcich rozvojových plôch a majetkovo právne vysporiadanie plôch v potenciálnych rozvojových zámeroch obce

2.7. Inventarizácia súčasného využitia budov vo vlastníctve obce a zmena ich využitia tak, aby sa minimalizovali náklady obce na ich správu a údržbu

3) Doprava a Infraštruktúra

3.1. Zlepšenie dostupnosti obce z ohľadom na uvažované budovanie rýchlostnej komunikácie R 7 (externý faktor)

3.2. Oprava miestnych komunikácií v ráttane priečných profilov s cieľom zlepšenia podmienok obce pre turizmus a z ohľadom na rozvoj služieb obce Dubník

3.3. Vybudovanie cyklo - turistického chodníka a prepojenie obcí mikro regiónu

3.4. vybudovanie rekreačných trás s existujúcich poľných a lesných ciest, na mieste bývalých poľných a lesných ciest a návrh nových poľných a lesných ciest, ktoré prepájajú a dopĺňajú existujúcu cestnú sieť v krajine

3.5. Úsilie vlády SR o zlepšenie telekomunikačnej infraštruktúry (externý faktor)

4) Životné prostredie

4.1. Možnosť dobudovania kanalizácie, alternatívne iných lokálnych ČOV do domov a inštitúcií

4.2. Dobudovanie vodovodu do osady Káptalan

4.3. Vytvorenie miestneho územného systému ekologickej stability MÚSES)

4.4. Zvýšenie podielu zelene a drevín v intraviláne a extraviláne obce,

4.5. Využitie potenciálu vodných zdrojov

4.6. Využitie možností na využívanie obnoviteľných zdrojov zo štrukturálnych fondov (externý faktor)

D. Ohrozenia obce Dubník

- 1) Ľudské zdroje
 - 1.1. Pokračovanie negatívneho demografického trendu vo forme zvyšovania sa podielu obyvateľov v poproduktívnom veku
 - 1.2. Pokračovanie poklesu obyvateľov
 - 1.3. Neriešenie potrieb v oblasti sociálnej starostlivosti a ďalšieho vzdelávania
 - 1.4. Nevybudovanie/ odloženie rekonštrukcií zariadení pre poskytovanie sociálnych a vzdelávacích služieb
 - 1.5. Zanedbanie podpory bývania,
 - 1.6. Nevenovanie dostatočnej a adresnej podpory skupinám obyvateľstva – v školskom veku, mladým ľuďom, osobám ohrozeným exklúziou

- 2) Hospodárstvo
 - 2.1. Neriešenie majetkového a právneho usporiadania k pozemkom a budovám
 - 2.2. Nevyužitie potenciálu starých areálov a majerov pre potenciálny rozvoj
 - 2.3. Prehĺbenie konkurencie schopného deficitu v oblasti cestovného ruchu a služieb
 - 2.4. Neúspešná spolupráca obce a podnikateľov v rátane podnikateľov v poľnohospodárstve pri získavaní zdrojov so štrukturálnych fondov
 - 2.5. Zanedbanie propagácie významných pamiatok obce a ich marketingovej ponuky (formovanie ponuky v kontexte Ostrihom (MR) - Štúrovo, Nové Zámky, Dvory nad Žitavou a celý mikroregión

- 3) Doprava a Infraštruktúra
 - 3.1. Nerealizovanie rýchlostnej komunikácie R7 a neriešenie zlepšenia kvality ciest I. triedy spájajúcich obec Dubník a mikroregión s okresnými sídlami (externý faktor)
 - 3.2. Znižovanie kvality ciest druhej a tretej triedy ako aj vnútroobecných komunikácií,
 - 3.3. Nebudovanie medziobecného komunikačného prepojenia pre podporu turistických trás
 - 3.4. Nevyužitie šancí na využitie telekomunikačnej infraštruktúry v obci (externý faktor)

- 4) Životné prostredie
- 4.1. Neriešenie kanalizácie, resp. odvodov odpadových vôd v obci
 - 4.2. ohrozenie verejného zdravia neriešením zásobovania pitnej vody v osade Káptalan
 - 4.3. Zanedbanie výsadby vnútro obecnej zelene
 - 4.4. Absencia podpory rekreačných a turistických aktivít s tvorbou miestneho územného systému ekologickej stability MÚSES)

Všetky vyššie uvedené silné, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia je potrebné chápať v troch dimenziách:

Prvou dimenziou je priestorová dimenzia. Z hľadiska širších vzťahov je obec Dubník lokalizovaná v regióne Nitrianskeho samosprávneho kraja s blízkosťou sídiel Komárno, Štúrovo, Nové Zámky, Levice, avšak dopravne je mimo primárneho dopravného ťahu, čo nevytvára predpoklad vytvoriť prosperitu obce na základe lokalizačnej výhody z dopravy.

V mikroregionálnom rozmere, je celý mikroregión rovnako upadajúcim bez výhod z dostupnosti a z nie uspokojivou kvalitou dopravných služieb;

Druhou dimenziou je sociálno ekonomická dimenzia. Z hľadiska demografie sa jedná o upadajúci región s prestárlym obyvateľstvom a so znižujúcim sa počtom obyvateľov. Pracovná sila zaostáva z hľadiska kvalifikačnej štruktúry za priemerom SR.

Hospodárska štruktúra obce Dubník bola historicky postavená na pôdohospodárstve, čo je v súčasnom období určitou šancou pri vyššom záujme o revitalizáciu vidieka a krajiny. Na druhej strane je potrebné vnímať nové výzvy pre rozvoj – dostupná kvalifikovaná pracovná sila, dobré napojenie na infraštruktúru – dopravnú i telekomunikačnú, dostupná vzdelávacia infraštruktúra a podmienky pre rozvoj výroby a služieb a kapitál – pôda, areály výroby, služieb, výskumu, vývoja a inovácií, finančný kapitál. Z vyššie uvedených faktorov vyplýva, že z výnimkou klasického faktora „pôda“ nie je v súčasnosti Dubník atraktívnou lokalitou pre investorov.

Tretou dimenziou časová dimenzia. Z definovania slabých stránok obce, ale aj z definovania príležitostí je zrejmé, že rozvoj obce Dubník je nutné fázovať do minimálne troch časových etáp – rok 2007 až 2008, roky 2008 – 2010 a roky 2010 – 2015 s tým, že v prvých rokoch bude nutné sa zamerať na otázky vysporiadania

majetkov, právne usporiadanie vzťahov, ale aj na prípravu projektových zámerov pre realizáciu rozvoja a bežného chodu obce, v rátane jej širších vzťahov.

Druhá etapa bude etapou, kedy sa predpokladá financovanie rozhodujúceho množstva zámerov a implementačná etapa s tým, že ku koncu roka 2010 je možné očakávať prvé výstupy z rozvoja obce. Posledný časový úsek je úsek, v ktorom bude nutné pokračovať v započatej implementácii projektov a dopracúvať do realizačnej fázy nové zábery obce, ale aj korigovať súčasné zábery, podľa vývoja v hospodárskom a sociálnom rozvoji regiónu, mikroregiónu a obce. Ku koncu tohto obdobia bude možné pozorovať, či sa podarí stabilizovať obyvateľstvo v území a či koncentrácia zdrojov a ľudí vedie k pozdvihnutiu obce a mikroregiónu ako takého.

3.2. Definovanie kľúčových disparít obce Dubník

Na základe vyššie uvedených slabých stránok, silných stránok, príležitostí a ohrození je možné pristúpiť k definovaniu hlavných disparít. V ďalšom texte budú kľúčové disparity definované vo väzbe na hlavné disparity SR a Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Medzi kľúčové disparity, ktoré kopírujú i disparity na makroekonomickej úrovni patria:

1. Nevyužívanie vnútorného rastového potenciálu,
2. Nízky podiel obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním s maturitou,
3. Nízka miera informatizácia spoločnosti

Pozitívnym javom je, že v obci Dubník je nižšia miera nezamestnanosti (7,1%) oproti priemeru v SR.

Naopak negatívom, ktorý bude treba prekonať je skutočnosť, že obec Dubník a celý mikroregión mimo rozvojových urbanizačných osí a tiež územie mikroregiónu v rátane obce Dubník nie je zaradené medzi oblasti s potenciálom rekreačného využitia, nepatrí k rekreačným krajinným územným celkom ani k vidieckym územiám s potenciálom pre zotavenie a z hľadiska rozvoja medzinárodného turizmu patrí do oblasti s ojedinelými lokalitami pre medzinárodný turizmus.

To však neznamená, že tento handikep nie je možné riešiť v časovom horizonte najbližších 10 rokov.

V obci Dubník sú definované nasledovné **klúčové disparity**:

1) **Ľudské zdroje**

- 1.1. Pokračovanie negatívneho demografického trendu vo forme zvyšovania sa podielu obyvateľov v poproduktívnom veku
- 1.2. Nedostatočné využívanie zariadení, ktoré by mohli slúžiť na rozvoj sociálnej a vzdelávacej infraštruktúry,
- 1.3. Absencia efektívneho mechanizmu pre ďalšie vzdelávanie na úrovne obce
- 1.4. Nedostatočná počítačová gramotnosť a nepostačujúca vybavenosť školy výpočtovou technikou

V rámci týchto disparít je nutné, aby obec prijala rozhodnutie, ktorou cestou sa hodlá vydať:

- a) pozitívne bude reagovať na požiadavku občanov a pokúsi sa vytypovať objekt vhodný pre rekonštrukciu (objekt starej materskej škôlky ...) na objekt sociálnej starostlivosti a služieb;
- b) vyberie sa cestou demografických investícií s cieľom stabilizovať občanov v predproduktívnom veku a zároveň pritiahnúť mladých (veková hranica do 30 rokov) pre usídlenie sa v obci;
- c) kombinovaný prístup – stabilizácia občanov v predproduktívnom veku a zvýšená starostlivosť o obyvateľov v poproduktívnom veku.

Kľúčové disparity rozvoja obce ešte poukazujú aj na potrebu ďalšieho vzdelávania s cieľom zvýšenia zamestnateľnosti uchádzačov o zamestnanie a zvýšenie zručností a kvalifikácie zamestnaných osôb. Tento faktor môže viesť k zvýšeniu osobných príjmov obyvateľov obce Dubník s následným pozitívnym javom v oblasti rozvoja obce.

Pre vyššie uvedený účel môže po úpravách slúžiť i objekt školy a to tým skôr, že postupne klesá počet žiakov v ZŠ.

Časť definovaných kľúčových disparít – najmä v oblasti počítačovej gramotnosti a v oblasti ďalšieho vzdelávania by mohla byť prekonávaná práve otvorením školy pre všetkých občanov bez ohľadu na vek. Osobitnou otázkou, ktorej bude musieť venovať

MZ obce Dubník pozornosť je integrácia rómskej komunity do vzdelávacieho a pracovného procesu a to najmä v osade Káptalan. Túto disparita je možná prekonať v úzkej súčinnosti s potrebou usporiadania majetkových pomerov a v súčinnosti so splnomocnenkyňou vlády SR pre rómske otázky.

2) **Hospodárstvo**

- 2.1. Neriešené majetkové a právneho usporiadanie k pozemkom a budovám, ktoré by potenciálne mohli slúžiť pre rozvoj obce Dubník
- 2.2. Nevyužitý potenciál starých areálov a majerov, objektu kúpaliska pre potenciálny rozvoj obce Dubník
- 2.3. Nízka tvorba pracovných príležitostí
- 2.4. Nevyužívanie kultúrnych, prírodných daností katastra obce pre rozvoj v oblasti cestovného ruchu, rekreácie a oddychu
- 2.5. Nedostatočný dopyt po inováciách (všeobecná disparita v rámci SR)

Závažným problémom v rámci vyššie uvedených disparít je usporiadanie vlastníckych vzťahov a práv k pozemkom a budovám, ktoré by mohli potenciálne slúžiť na prekonanie týchto disparít a slúžiť pre rozvoj obce Dubník.

Rovnako dôležitou je i otázka formovania ponuky pre využívanie stávajúceho majetku v podobe starých majerov a areálov podnikov a kúpaliska. S tým súvisí i otázka prekonania disparity v oblasti tvorby nových pracovných miest a to predovšetkým v službách.

Nízka inovačná aktivita je disparita, ktorá musí byť riešená ako na úrovni zamestnávateľov – podnikov, tak i na úrovni obce.

3) **Doprava a Infraštruktúra**

- 3.1. Nízka dostupnosť obce k naradenej sieti – cestným komunikáciám typu R a k železničnej doprave
- 3.2. Nedostatočné dobudovanie cestných komunikácií v osadách patriacich do katastra obce Dubník
- 3.3. Nedostatočné využívanie potenciálu poľných ciest pre podporu hospodárskeho rozvoja obce a podpory rozvoja mikroregiónu

3.4. Nevyhovujúca napojenosť obce na telekomunikačnú infraštruktúru

Vyššie uvedené disparity predstavujú významnú bariéru a je zrejmé, že nie sú riešiteľné iba so strany obce ako takej. Na druhej strane však treba zvýrazniť potenciálne možnosti v strednodobom časovom horizonte po dobudovaní cestného ťahu R7.

Obec, ak sa chce formovať ako súčasť mikroregionálneho združenia a využiť jeho výhody, bude nútená prekonávať disparity v oblasti dobudovania vnútorných komunikácií a poľné a lesné cesty pre rozvoj turistických trás v rámci mikroregionálneho združenia.

4) Životné prostredie

4.1. Nedobudovaná kanalizácia a odvádzanie odpadových vôd

4.2. Nedobudovaná prípojka pitnej vody v obci Káptalan

4.3. Absencia miestneho územného systému ekologickej stability - MÚSES a tým i konceptu rozvoja obce vo väzbe na ekologickú stabilitu územia

Tieto disparity sú zásadnými disparitami pre akýkoľvek smer rozvoja obce. Bez riešenia kanalizácie, alebo alternatívy – lokálne ČOV pre domy a verejné budovy nie je možné rozvíjať obec udržateľným spôsobom. Rovnako tak je potrebné riešiť zásobovanie pitnou vodou vo vyššie zmienenej osade.

Záveru v oblasti kľúčových disparít naznačujú nutnosť koncentrácie sa na prekonanie tých disparít, ktoré sú vnútorné a určujúce pre možnosť endogénneho rozvoja obce:

Sú nimi:

- a) Negatívny demografický vývoj a nízke využívanie zariadení obce pre zvýšenia sociálnej a vzdelanostnej úrovne obyvateľov
- b) Nedostatočná kvalita v oblasti životného prostredia
- c) Nevyužívanie stávajúcich fondov – areálov, majerov ale aj kultúrnych a prírodných daností katastra obce pre rozvoj pracovných miest a služieb v oblasti cestovného ruchu, rekreácie a oddychu

Tieto disparity sú prekonateľné vlastným úsilím obce, obyvateľov, ktorí v obci žijú i podnikateľov, ale aj v rámci spolupráce v mikroregionálnom združení.

Ostatné sektorové disparity – najmä v oblasti dopravy a infraštruktúru majú regionálnu až nadregionálnu povahu a ich pozitívne riešenie môže prispieť k zvýšeniu atraktivity obce Dubník..

3.3. Určenie kľúčových priorít rozvoja obce Dubník

Nakoľko obec Dubník leží mimo hlavných dopravných trás a má značné rezervy v telekomunikačnom napojení je z hľadiska rozvoja obce počítat najmä z endogénnym rozvojom a to s využitím poľnohospodárskej, rekreačnej a kultúrnej funkcie a v hľadaní lokálnych a regionálnych partnerstiev pre zviditeľnenie obce Dubník.

Z regionálneho hľadiska sa môže obec Dubník opierať o

- Polohu mikroregiónu na území plošne rozsiahleho euroregiónu Váh – Dunaj – Ipel'
- Bezprostrednú blízkosť významných miest – Nové Zámky, Štúrovo, Levice, Komárno, Ostrihom, Budapešť(Maďarsko) s možnosťou využitia
- Dostupnosť zdrojov zamestnanosti mimo riešeného územia – okresné sídla i cezhraničná zamestnanosť v MR
- Rozvíjajúcu sa medziobecnú spoluprácu v rámci mikroregiónu tvorený obcami Bešeňov, Branovo, Dubník, Gbelce, Jasová, Nová Vieska, Rúbaň, Strekov, Svätý Peter, Svodín a Šarkan.

Vnútorne rozvojové faktory obce spočívajú najmä:

- Schopnosť riešenia kľúčových disparít medzi existujúcim potenciálom obce (majetok, prírodné podmienky, obyvateľstvo),
- Schopnosť získania cudzích zdrojov a to v spolupráci s podnikateľskými subjektami, z dotácií, zo štrukturálnych fondov EÚ a z úverov na realizácii rozvojových projektov obce
- Inštitucionálne zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce samosprávou s účasťou občanov a podnikateľských subjektov, jeho pravidelná kontrola a hodnotenie.

Kľúčové priority rozvoja obce Dubník uvedené nižšie vychádzajú jednak z potreby prekonať kľúčové disparity obce a jednak rešpektujú i výsledky 2 rokovaní komisií miestneho

zastupiteľstva obce Dubník - k prerokovaniu výsledkov prieskumov a rozborov Spoločného územného plánu obcí Bešeňov, Branovo, Dubník, Gbelce, Jasová, Nová Vieska, Rúbaň, Strekov, Svätý Peter, Svodín a Šarkan v marci tohto roka o 3 týždne neskôr na následnom zasadnutí komisie MZ k prioritám obce Dubník

1) **Ľudské zdroje**

- 1.1. Využitie príležitostí pre podporu tvorby pronatálnych opatrení s cieľom zvýšiť prirodzený prírastok obyvateľov a stabilizovať počet obyvateľov obce
 - podpora bytovej výstavby pre mladé rodiny,
 - podpora pre rekonštrukciu, alebo výstavbu zariadenia sociálnych služieb
- 1.2. Stabilizácia osôb z migrácie
- 1.3. Podpora využitia externých zdrojov pre zvýšenie zamestnateľnosti osôb a pre skvalitnenie vzdelávacieho procesu
- 1.4. Zvyšovanie investícií do opatrení sociálnych inklúzie v rámci marginalizovaných skupín

Vyššie uvedené faktory rozvoja vytvárajú kľúčové priority pre rozvoj obce. Významným nástrojom je koordinácia jednotlivých politík. Stabilizácia obyvateľov v obci je dosiahnuteľná jedine prostredníctvom zvyšovania kvality života a formovaním ponuky pre obyvateľov.

Výzvou 21. storočia je digitálna gramotnosť. Pokiaľ obec nechce, aby obyvatelia boli v strednodobom horizonte nezamestnaní a aby zamestnávateľia obchádzali obec a hľadali si zdroje pracovných síl vo vedľajších obciach je nevyhnutné vytvoriť predpoklady pre využitie tohto rozvojového faktora.

K tomu je potrebné využiť ponuku so strany štátu z hľadiska informatizácie spoločnosti. Zároveň treba vykonať všetky kroky k tomu, aby sa zvýšila predovšetkým počítačová zručnosť učiteľov a pracovníkov miestneho zastupiteľstva. Súbežne s tým je potrebné venovať pozornosť vytvoreniu priestorov, najlepšie v škole pre získanie základnej gramotnosti u občanov a využiť k tomu i nástroje aktívnej politiky trhu práce.

V kooperácii obec – škola – podniky a občania je možné do roku 2010 podstatným spôsobom zvýšiť zamestnateľnosť osôb a vytvoriť i nové pracovné miesta pri poskytovaní služieb – v administratíve, službách a informačných službách pre podporu rekreácie a cestovného ruchu.

Rekonštrukcia objektov pre podporu sociálnej infraštruktúry a služieb v rámci možného denného stacionáru bude viesť okrem rastu zamestnanosti i k starostlivosti o občanov Dubníka i obyvateľov v poproduktívnom veku minimálne v mikroregionálnom rozsahu. Všetky vyššie zmienené rozvojové potreby sú podporovateľné zo štrukturálnych fondov.

2) **Hospodárstvo**

- 2.1. Podpora rozvoja povedomia kultúrnej a historickej hodnoty obce a možnosť kapitalizácie histórie pre rozvoj turizmu
- 2.2. Podpora vytvorenia vytypovaného areálu s doposiaľ nevyužívaných výrobných a hospodárskych areálov a majerov pre rozvoj výroby a služieb
- 2.3. Realizácia aktivít pre podporu pracovných miest v oblasti sociálnych podnikov a pre rozvoj služieb
- 2.4. Podpora rozvoja cestovného ruchu na obecnej a mikroregionálnej úrovni
- 2.5. Podpora rozvoja vidieckeho turizmu a využítie

Pre realizáciu vybraných aktivít komisia MZ prikláňa k

- vybudovaniu športového areálu – alebo v priestore existujúceho futbalového štadióna – rekultivácia trávnikov, vybudovať sociálne zázemie, dobudovať nové plochy, vybudovať kultúrnu a reštauračnú časť;
- .rekonštruovanie a obnova starého kúpaliska;
- Využitie dvora Mikuláš pre vidiecky turizmus v nadväznosti na doriešenie majetkových pomerov (arcidiecéza a JRD) zväženie nakladania s objektmi tehelne, tabakárne a pod.;
- vytváranie nových rekreačných trás v krajinej zeleni (pešie turistické, prechádzkové, účelové, cyklistické, ...) i v prepojení na obce mikroregiónu
- vybudovanie domu služieb

Je zrejmé, že endogénny rozvoj obce si bude vyžadovať postupnosť krokov počnúc majetkovo právnym vysporiadaním rozhodujúcich objektov cez sústredenie sa na rozvoj služieb a obnovu kultúrnych a športových centier.

Následne bude potrebné, aby sa rozhodujúce atraktivity obce dostali do ponuky turistických a historických atrakcií pre turistov navštevujúcich Štúrovo, Nové Zámky a vytvorenie spoločnej marketingovej aktivity mikroregiónu obcí.

3) Doprava a Infraštruktúra

Pre rozvoj mikroregiónu i obce sú rozhodujúce i investície do infraštruktúry. Nie je v silách obce samotnej zmeniť negatíva v dostupnosti a kvalite komunikačného prepojenia obce na sídla okresných miest, no je potrebné sa pokúsiť riešiť lokálnu infraštruktúru, ktorá prispieva k rastu atraktivity obce Dubník.

Rozhodujúcimi faktormi rozvoja obce sú z hľadiska miestneho rozvoja

- 3.1. Vyriešenie prepojenia medzi obcami mikroregiónu
- 3.2. Oprava miestnych komunikácií v rástane priečných profilov;
- 3.3. Dobudovanie peších a cykloturistických trás, poľných ciest pre podporu rozvoja rekreácie, a turizmu cez katastrálne územie Dubníka a v prepojení na mikroregión
- 3.4. Využitie úsilia vlády SR o pripojenie čo najväčšieho počtu obyvateľov na telekomunikačnú infraštruktúru

4) Životné prostredie

- 4.1. Vyriešenie problémov odpadových vôd buď vybudovaním kanalizácie, alebo malých domových a lokálnych čističiek
- 4.2. Využitie úsilia vlády SR o zvýšenie podielu separovaného odpadu a o snahu zvýšenia podielu energií z obnoviteľných zdrojov
- 4.3. Ozeleňovanie obce a revitalizácia vodných tokov a polí v rámci katastra obce a uplatnenie ekostabilizačnej funkcie akými sú verejná, izolačná, sprievodná zeleň, krovinná a stromová zeleň, vodné toky a vodné plochy s cieľom zvýšenia atraktivity obce pre jej rozhodujúci rekreačno-turistickej funkcie

Pre rozvoj obce sú rozhodujúce nasledujúce faktory rozvoja:

- a) investície do rozvoja ľudských zdrojov a stabilizácie počtu obyvateľov

- b) zvýšenie kvality v oblasti životného prostredia, ako predpokladu pre vnútorný rozvojový potenciál
- c) Optimalizácia využitia objektov a zariadení pre rozvoj hospodárstva a služieb

Vyššie uvedené rozvojové faktory musia byť realizované aktivitami s ohľadom na finančné možnosti obce a v časovej postupnosti, ktorú vyberú poslanci MZ.

4. Rozvojová stratégia obce Dubník

Základným mottom pre rozvoj obce Dubník by malo byť „ Vytvoriť obec príťažlivú pre bývanie, oddych v čistom prírodnom prostredí s primeraným komplexom služieb, zdravotným a sociálnym zabezpečením pre jej obyvateľov a s ponukou kultúrneho, relaxačného a športového vyžitia pre občanov a návštevníkov obce.“.

Zároveň nie je možné zabúdať na to, že iba inováciou sa vytvára pridaná hodnota a preto je potrebné podporiť i také zárodky hospodárskej štruktúry, ktoré nielen exploatujú existujúce zdroje – prírodné a ľudské, ale súbežne vytvárajú pridanú hodnotu v smere udržateľného rozvoja obce a mikroregiónu Dvory.

Rozvojová stratégia akceptuje i ÚP VÚC Nitrianskeho samosprávneho kraja, konkrétne priority obsiahnuté v jeho záväznej časti..

Záväzná časť UP VÚC Nitrianskeho kraja - časť rozvoj rekreácie a turistiky

2.4. dosiahnuť čo najužšie prepojenie rekreačnej turistiky s poznávacou

2.6. vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky

Záväzná časť UP VÚC Nitrianskeho kraja – časť rozvoj sociálnej infraštruktúry

3.3. v sociálnej starostlivosti dobudovať sieť primeraných zariadení pre prestarnutých občanov (domovy dôchodcov a penzióny, služby) v dôsledku narastania obyvateľov v poproduktívnom veku,

3.4. v duševnej a telesnej kultúre podporovať rozvoj zariadení kultúry lokálneho významu, športovo-rekreačných aj vo vidieckom prostredí

Záväzná časť UP VÚC Nitrianskeho kraja – časť usporiadanie územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a ochrany pôdneho fondu

5.3. revitalizovať skanalizované toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov,

5.3.3 výstavba verejných kanalizácií so spoločnou čistiarnou odpadových vôd - (i) Šarkan – Gbelce – Nová Vieska, (k) Jasová – Dubník

Rozvojová stratégia obce Dubník naväzuje na a zároveň ovplyvňuje stratégiu mikroregiónu Dvory.

V širšom zábere predpokladá využitie vzťahov na územie ohraničené na západe riekou Nitra s mestami Nové Zámky a Šurany, na severe železničnou traťou Šurany – Kalná nad Hronom,

na východe riekou Hron, na juhu riekou Dunaj s mestami Komárno a Štúrovo. Vzhľadom na značný tok za prácou do Maďarska, možno do záujmového územia zahrnúť aj Ostrihom a Dorog. Okrem tokov za prácou je pre rozvoj obce i mikroregiónu toto územie významné pre možné využívanie i prítiahnutie návštevníkov v rámci turizmu i do obce Dubník a zároveň i rešpektuje kľúčové priority PHSR Nitrianskeho samosprávneho kraja.

4.1. Globálny cieľ a priority rozvoja obce Dubník

Globálnym cieľom obce Dubník je obnovenie a revitalizácia sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce vyváženým a udržateľným spôsobom do roku 2013.

Špecifické ciele

Sú definované pre naplnenie strategickej vízie obce a zabezpečenie jej proporcionálneho rozvoja. Tie definujú strategický zámer za príslušnú prioritnú rozvojovú oblasť. Strategický zámer je následne rozpracovaný na jednotlivé ciele rozvoja, ktoré sú zabezpečované príslušnými opatreniami. Špecifickým cieľom zodpovedajú jednotlivé prioritné opatrenia.

V súlade s vyššie uvedenými analýzami a štruktúrou SWOT a definovanou štruktúrou kľúčových disparít a kľúčových priorít rozvoja sú nižšie uvedené špecifické ciele rozvoja

Špecifický cieľ 1 – Ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra: obnova demografického potenciálu, zvýšenie zamestnateľnosti, tvorby pracovných miest, sociálnych služieb a inkluzívnej obce;

Špecifický cieľ 2 - Hospodárstvo: Konverzia hospodárstva na území obce a vybudovanie zóny rekreácie a cestovného ruchu, podpora inovácií a rozvoja služieb udržateľným spôsobom

Špecifický cieľ 3 – Doprava a infraštruktúra: Revitalizácia sídla a investície do nekomerčnej infraštruktúry posilujúcej kvalitu života v obci a jej hospodársku štruktúru

Špecifický cieľ 4 – Životné prostredie: Podpora využívania obnoviteľných zdrojov a ekologického správania sa občanov a podnikov na území obce.

Vyššie uvedené špecifické ciele budú zamerané na rozvojový potenciál, najmä na rozvoj investícií do rozvoja ľudských zdrojov a stabilizácie počtu obyvateľov, na zvýšenie kvality v oblasti životného prostredia, s cieľom urobiť obec príjemnou pre občanov obce a jej návštevníkov. Zastupiteľstvo a občania pre naplnenie rozvojových aktivít musia riešiť i optimalizáciu využitia objektov a zariadení pre rozvoj hospodárstva a služieb, ako predpokladu pre udržateľný rozvoj obce.

Vyššie uvedené špecifické ciele sú rozpracované do zásobníka projektov. Štruktúra zostavenia je postavená tak, aby kopírovala štruktúru relevantných operačných programov, v rámci nich označila číslo prioritného okruhu, ktorý korešponduje i s číslom špecifických cieľov, označila aktivitu/ projekt a indikatívny rozpočet v tis. Sk.

Výška rozpočtu sa bude meniť a to v závislosti na vypracovanej predprojektovej a projektovej dokumentácie príslušnej aktivity .

Pre implementáciu rozvoja obce sú navrhnuté nasledovné projekty:

4.2. Zoznam priorit obce Dubník

Názov OP a skupiny aktivít	PO v PHSR	Názov aktivity	indikatívny rozpočet
1. Operačný program Životné prostredie (ERDF)	4		23500
– 1.2. Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd;	4	dobudovanie kanalizácie (spolupráca s Vodárenskou spoločnosťou)	0,- pre obec Dubník
– 3.3. podpora aktivít v oblasti separovaného zberu	4	separácia odpadu	3500
	4	vybudovanie mikroregionálneho spracovania odpadu	20000
2. Regionálny operačný program (ERDF)			81100
– 1.1. Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia materských a základných škôl za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu;	1	Rekonštrukcia objektu ZŠ, prispôsobenie počtu žiakov a stavebné úpravy výmeny okien, zateplenie, radiátory	6900
	1	Obnova MŠ a jedálne ZŠ - strecha, zateplenie	3700
– 1.2. Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálno právnej ochrany a sociálnej kurately;	1	Rekonštrukcia objektu na denný stacionár s lôžkovou kapacitou 10 osôb	5000
– 2.1. Regionálne komunikácie zaisťujúce dopravnú obsluhu regiónu;	3	Rekonštrukcia cesty vo väzbe na nadradenú dopravnú sieť	10000
– 2.2. Regenerácia sídiel;	3	výstavba cykloturistickej trasy spolu s obcami mikroregionu	15000
	3	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	30000
	4	úprava jarkov a odvodov dažďovej vody	1000
	4	ozeleňovanie obce, vnútroobecná zeleň, úprava priestranstiev	3000

–2.3. Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	2	Vybudovanie značení a informačných tabúľ ku kúpalisku, ihrisku, k cyklotrase	1000
	2	vybudovanie parkovísk, verejných soc. Zariadení v areály kúpaliska, ihriska, pri vstupe na cyklotrasu	3000
	2	vybudovanie verejno súkromného partnerstva pre rozvoj cestovného ruchu	1000
	2	Vytvorenie clustra cestovného ruchu	1500
			81100
3. Operačný program Konkurencieschopnosť a Hospodársky rast (ERDF)			37500
– 1.2. Podpora spoločných služieb a infraštruktúry pre podnikateľov;	2	Vytvorenie eco inkubátora (eco inovácie)	12000
– 1.4. Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike;	2	Podpora výroby štiepok z rýchlorastúcich drevín	4500
–2.1. Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu;	2	Rekonštrukcia kúpaliska so stravovacím zariadením	21000
4. Operačný program Informačná spoločnosť			1900
–2.1. Elektronizácia verejnej správy na regionálnej miestnej úrovni;	1	elektronizácia MÚ v ráttane služieb pre verejnosť a prístupu pre občanov	1000
	1	úprava priestorov v Kultúrnom dome a vybavenie počítačmi pre verejnosť, deti - e -centrum	900
5. Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia (ESF)			8000
1.1 Podpora programov v oblasti podpory zamestnanosti a riešenia nezamestnanosti a dlhodobej nezamestnanosti	1	využitie nástroja aktivačných prác pre zveľaďovanie obce	1000
– 1.2. Podpora programov v oblasti podpory zamestnanosti a riešenia nezamestnanosti a dlhodobej nezamestnanosti;	1	podpora pre novo vytvárané p. miesta v sociálnom podniku, v podniku odpadového hospodárstva a v oblasti zariadenia soc. Služieb (20 osôb)	6000
–2.1. Podpora vytvárania rovnosti príležitostí v prístupe na trh práce a podpora integrácie znevýhodnených skupín na trh práce s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity	1	zriadenie komunitného centra	1000
6. Operačný program Vzdelávanie (1200

ESF)			
– 1.1.Premena tradičnej školy na modernú;	1	modernizácia vzdelávacieho procesu	1200
spolu			153200

Na sledovanie vyššie uvedených aktivít bude potrebné zaviesť systém ukazovateľov

4.2. Merateľné ukazovatele

Na hodnotenie postupu realizácie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce sa uplatnia nasledovné merateľné ukazovatele:

- počet realizovaných projektov - min. 10
- počet realizovaných opatrení – min. 5
- občanov aktívne zapojených do projektov min. 100 priamo v rátane účastníkov vzdelávania
- medziročný prírastok počtu miestnych podnikateľských subjektov

Pri hodnotení účinnosti realizovaných opatrení, aktivít a projektov budú uplatnené nasledovné merateľné ukazovatele:

- nárast počtu novovytvorených pracovných miest v obci – min. 20
- nárast počtu nových služieb – min. 3
- nárast počtu obyvateľov zapojených do ekologických opatrení min. 500
- počet žiakov zapojených do propagácie obce 50

S pomedzi jednotlivých zámerov je potrebné sa zamerať predovšetkým na nižšie uvedené inovatívne obecné a mikroregionálne projekty.

4.3. Popis špecifických inovatívnych projektov

A. Vytváranie mikroregionálneho clustra pre cestovný ruch

Obec Dubník má nesmierne bohatstvo v dosiaľ nespropagovanom kultúrnom dedičstve. Rovnako tak vybrané zariadenia – areál kúpaliska, Penzión Saloon 2000, Vináreň pod

gaštanom, kaštieľ Czúzovcov ako aj potenciál potoka Paríž a možnosti využitia mikroregionálnej cyklotrasy vytvára potenciál, ktorý sa dá využiť iba koordinovane pod záštitou obce.

Každá z obcí v mikroregionálnom združení Dvory má svoje osobitosti, ktoré ako integrovaná fyzická infraštruktúra môže spájať cyklotrasa na jednej strane a spoločná marketingová podpora z druhej strany.

Preto je nutné vytvoriť na úrovni mikroregionálneho združenia Radu pre partnerstvo na úrovni podnikateľov, obcí a vlastníkov zariadení, ktorí budú vytvárať spoločnú marketingovú stratégiu a lobby pre investície do regiónu.

Z pohľadu obce Dubník považujem za nutné:

vytvoriť verejno - súkromné partnerstvo pre podporu cestovného ruchu (financovateľné z ERDF – ROP);

využiť ROP na vybudovanie neziskovej infraštruktúry – značenie, verejné sociálne zariadenia, parkovacie plochy, úprava zelene a peších komunikácií v dotykových oblastiach obecny úrad, penzión, vináreň, kaštieľ, ihrisko a kúpalisko

pre každú z aktivít – kúpalisko, vináreň, penzión vytvoriť podporný mechanizmus na oživenie;

Rekonštrukcia kúpaliska spolu so sociálnym a stravovacím zázemím financovať prostredníctvom založenia osobitného podniku zriadeného obcou, pričom je možné zväziť vytvorenie verejno súkromného partnerstva pre prevádzkovanie a služby v areály kúpaliska. Rekonštrukcia je podporovateľná z ERDF – z OP Konkurencie schopnosť a hospodársky rast. Využiť kultúrne dedičstvo a to forme výučby detí v rámci výučby, alebo ako krúžok v rámci ZŠ a to na odkrývanie a staranie sa o malé pamiatky, opisy, kresby a súťaže v kreslení a modelovaní s odpredajom turistom za symbolické ceny. Cieľom je zvýšenie povedomia u obyvateľa Dubníka k obci a získanie predmetov pre turistov.

Osobitnú pozornosť odporúčam venovať prieskumu termálneho vrtu a zloženiu vody. Dubník má šancu nakoľko je v kľudovej zóne bez masívneho turizmu vybudovať 3 RELAX centrum – Pohyb – bicykel, tanec, plávanie, pričom je možné využiť skromné podmienky Penziónu na konzultácie v oblasti zdravej výživy a základnej životosprávy. Tento týždenný relaxačný pobyt by pritiahol osoby do jednoduchých relaxu od civilizácie vhodných podmienok. Na tento účel by bolo vhodné využiť i partnerstvo medzi obcou a zariadeniami Penziónu a Vinárne (ponuka zdravej stravy no bez alkoholu – pre relaxačných hostí).

Dopad na zamestnanosť je pozitívny. Na jednej strane sa podarí udržať zamestnanosť v existujúcich podnikoch služieb a na druhej strane sa zvýši zamestnanosť minimálne o 5 osôb – 2 osoby pre kúpalisko, 1 na infocentrum, 2 v stravovacom zariadení a na sezónnu zamestnanosť o minimálne 5 brigádnikov na 5 mesiacov (kúpalisko a stravovacie zariadenie). Ďalší sezónny 4 pracovníci na 6mesiacov môžu byť zamestnaní na prevádzke cyklotrasy a na verejné sociálne zariadenia. Celkovo sa dá prepočítať **dopad na zamestnanosť 10 osôb z toho 5 trvalo udržateľných nových pracovných miest.**

Zdrojové krytie by bolo zabezpečené z ERDF - ROP na vytvorenie a chod verejno súkromného partnerstva, na neinvestičné aktivity v oblasti cestovného ruchu. Obnova kúpaliska by mohla byť krytá zo zdrojov ERDF z OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a rovnako tak i prípadné aktivity realizované malými podnikmi. Z ESF je možné vyčleniť zdroje na ďalšie vzdelávanie a na podporu novovytvorených pracovných miest, pokiaľ by sa jednalo o osoby znevýhodnené na trhu práce, osobitne dlhodobo nezamestnané, alebo staršie ako 50 rokov.

B. Vytváranie eko inovačného inkubátora

Prírodné danosti obce, predovšetkým pôdohospodársky potenciál dáva šancu na postupné budovanie eko – inovačného inkubátora na báze využitia biomasy a to v 3 segmentoch

1. využitie existujúceho potenciálu v oblasti dendromasy na štiepkovanie;
2. výsadba rýchlorastúcich drevín na energetické účely,
3. skúmanie a optimalizácia ďalších možností využitia a spracovania produktov z rýchlorastúcich drevín

Spracovanie dendromasy na energetické účely si vyžaduje vybudovanie organizácie obce či už podobe sociálneho podniku – kde dendromasa – zvoz, štiepkovanie, uskladnenie a odbyt z možnosťou zásobovania obecných zariadení a potenciálne i občanov obce by vytváralo jednak novú zamestnanosť – cca. 5 nových pracovných miest a na strane druhej by stabilizovalo ceny energie v oblasti vykurovania, čo by malo pozitívny dopad na výdavkovú časť rozpočtu obce i na potenciálnu úsporu výdavkov u obyvateľov za kúrenie.

Súbežne s využívaním dendromasy je potrebné zabezpečiť pozitívny dopad na životné prostredie. Tento efekt by sa prejavoval automaticky a to vo forme zberu masy a preredovania krovín spolu s vyššou ekologickou hodnotou na výstupe – štiepka je

ekologickejšia ako plyn a pokiaľ sa spracúva udržateľným rozvojom v lokálnom meradle, tak aj lacnejšia s menšou volatilitou ceny.

Ďalší ekologický efekt bude nutné zabezpečiť v podobe výsadby a udržiavania rovnováhy v oblasti využitia dendromasy.

Využívanie rýchlorastúcich drevín vytvára opäť šancu vytvoriť 3 pracovné miesta a dopyt po kvalifikovanej pracovnej sile v oblasti výsadby a zberu a ďalšie 2 miesta v oblasti vývoja nových produktov z týchto drevín.

Obec Dubník by tak zachytila nový hospodársky trend a v spolupráci s Poľnohospodárskou univerzitou Nitra, vybranými kapacitami (napr. akademik prof. Blažej) by sa mohla zapojiť i do nadnárodnej siete v oblasti bioenergie a biopalív buď z hľadiska výmeny skúseností, prípadne i do eco clustra.

Organizácia inkubátora si bude vyžadovať vytvorenie 2 pracovných miest v oblasti správy areálu. Ostatné typické funkcie pre inkubátor – právne, patentové a ekonomické služby by boli v počiatku zabezpečené externe.

Inštitucionálne odporúčam, aby obec pre účel založenia inkubátora využiť jednu z voľných budov spolu s pozemkom. s tým, že táto aktivita je podporovateľná so štrukturálnych fondov z OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast. Obec by do eko - inkubátora umiestnila nielen prevádzku, ale aj vývojovú časť pre rýchlorastúce dreviny a expertov pre optimalizáciu využitia dendromasy. Tretím počiatočným segmentom by bola vzdelávacia časť, kde by sa obyvatelia, podnikatelia a záujemcovia z miestnych úradov, podnikov školili v oblasti udržateľného rozvoja. Štvrtý úsek by bol otvorený pre inovatívnych začínajúcich podnikateľov podľa monitorovania dopytu trhu a záujmu podnikateľov.

Dopad na zamestnanosť je pozitívny a to vo forme vytvorenia **12 nových pracovných miest** s toho 2 vysoko kvalifikované, 3 osoby so stredoškolským vzdelaním a 6 profesií pri spracúvaní biomasy a 1 správca.

Zdrojové krytie by bolo zabezpečené z ERDF na vytvorenie inkubátora, pre malé podniky a z ESF na ďalšie vzdelávanie a na podporu novovytvorených pracovných miest, pokiaľ by sa jednalo o osoby znevýhodnené na trhu práce, osobitne dlhodobo nezamestnané, alebo staršie ako 50 rokov.

C. Vzdelávanie zamestnancov MÚ a sprístupnenie internetu pre občanov

System zachytenia informačných technológií , modernizácia obecného úradu a vytvorenie tzv. malej cestovnej mapy elektronických služieb vedie k rastu konkurencie schopnosti Na druhej

okrem vyššej informačnej zručnosti a vybavenosti pracovníkov výpočtovou technikou je potenciálnym pozitívom aj to, že občania, podniky budú môcť využívať on line prepojenie na vybavenie svojich záležitostí s obcou i navzájom.

K tomu má slúžiť i vytvorenie e – infocentra, ktoré umožní, aby sa občania naučili narábať s počítačom a získali gramotnosť a zručnosť.

Tento projekt by mal byť podporený aj projektom z OP Vzdelávanie, kde a predpokladá získať základné vybavenie a moderné metódy výučby u žiakov ZŠ.

Inštitucionálne by tieto projekty zastrešoval MÚ Dubník a ZŠ.

Dopad na zamestnanosť sa bude prejavovať v 2 línách. Jednak sa zvýši zamestnanosť občanov Dubníka, zvýši sa schopnosť detí sledovať duch informačnej spoločnosti a tým i zníži možnosť potenciálnej informačnej a následne i sociálnej exklúzie a na druhej strane sa vytvorí pracovné miesto na MÚ pri info bode pri obsluhu počítačov a podávanie informácií. Potenciálne je možné vo väzbe na eco inovačné centrum nárasť zamestnanosti v oblasti služieb.

Zdrojové krytie bude realizované formou spolufinancovania z ESF z rozpočtu ZŠ a formou spolufinancovania obce z ESF pri využití pravidla krížového financovania z ERDF.

Tento projekt má aj potenciálny dopad na stabilizáciu mladších obyvateľov v obci Dubník, nakoľko prispieva k modernému vzdelávaniu a umožňuje flexibilnú formu práce z domu.

5. Finančný plán

5.1. Analýza finančných a rozpočtových možností obce Dubník

Obec pri zohľadňovaní reálnej možnosti naplňovania potrieb rozvoja narádza na tri základné problémy:

1. Problém využitia zdrojov, ktoré plynú z výnosov daní z fyzických osôb, ktoré sú poukazované územnej samospráve, príjmy z daní majetku a daní za tovary a služby a z nedaňových príjmov, predovšetkým z príjmov z podnikania a vlastníctva majetku.
2. Problém mobilizácie cudzích zdrojov pre realizáciu rozvojových zámerov obsiahnutých v pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubník.
3. Zapojenie sa do dotačných programov a programov, ktoré sú realizované vládou SR z využitím finančných prostriedkov Európskeho spoločenstva alebo z fondov jednotlivých ústredných orgánov štátnej správy. (bude riešené na inom mieste)

V prípade využitia vlastných príjmov je významným podkladom pre rozhodovanie nutnosť vynakladania finančných prostriedkov na bežné výdavky, resp. otázka, koľko finančných prostriedkov z majetkových daní a z príjmov z podnikania a vlastníctva majetku je mesto nútené použiť na bežné výdavky a nie na kapitálové výdavky z ktorých sa zabezpečuje rozvoj mesta.

a) Analýza rozpočtu obce

1. Vláda SR zabezpečovala a zabezpečuje postupný nárast transferov pre miestne samosprávy v nominálnej hodnote. V jednotlivých rokoch sa očakáva nárast transferov koeficientom 1,11 – 1,12, čo by malo zabezpečiť i reálny nárast hodnoty takto poukazovaných príjmov. Pri predpokladanej inflácii pod 3% sa jedná o nadštandardné transfery nielen v nominálnej, ale aj reálnej hodnote – na úrovni 8 až 9 percentuálnych bodov. Obec Dubník však pri východiskách rozpočtu uvažuje v návrhu na revíziu s 3% nárastom v tejto položke. Pre Dubník znamenalo zrealnenie daňových príjmov s posilnením celkových príjmov o takmer 7%. Celkové príjmy však budú mať z dôvodu úbytku počtu žiakov klesajúci charakter.
2. Odhad vývoja daní majetku a daní za tovary a služby a osobitne v tom dane z nehnuteľností je v rámci Slovenskej republiky tiež pozitívny. Na celoštátnej úrovni sa

predpokladá nárast daní majetku a daní za tovary a služby v intervale od 1,5 – 2,3 % a nárast dane z nehnuteľností o 1,6% ročne. V porovnaní z rozpočtom Dubníka sa javí, že trendy zachytené na úrovni štátu nie sú kopírované obcou, nakoľko pre roky 2007 – 2009 nebol u daní z nehnuteľností rozpočtovaný nárast, čo znamená, že obec si nepriamo považuje rozvojové možnosti.

3. V princípe výťažky z daní majetku a daní za tovary a služby na celkových príjmoch majú pozitívny trend v nominálnej hodnote, no negatívny trend v reálnej hodnote. Znamená to, že mesto alebo bude nútené upraviť sadzby z miestnych poplatkov a daní a z dane z nehnuteľností, alebo majetkovou politikou zvýšiť hodnotu majetku.
4. Kapitálové príjmy sú na minimálnej úrovni. Je zrejmé, že pre realizáciu rozvojových zámerov bude potrebné mobilizovať zdroje mesta z iných príjmových položiek a mimorozpočtových zdrojov.
5. Trend nárastu transferovaných daní z príjmov fyzických osôb, dosiahnutie nárastu daní majetku a daní za tovary a služby na priemernej očakávanej hodnote koeficientu 1,015 a nárastu výťažku z dane z nehnuteľnosti medziročne koeficientom 1,016 naznačuje, že úroveň vlastných príjmov obce pri nezmenenej výške nedaňových príjmov by sa mala priblížiť na sumu 18,595 mil. Sk (tzn. nárast o 1,3 mil. Sk) v roku 2007 a 20,045 mil. Sk v roku 2008 (to znamená nárast o 2, 637 mil. Sk). Tieto zdroje pri nezmenenej rozpočtovej reštrikcii v oblasti výdavkov by mohli slúžiť na rozvojové zámery a na krytie prevádzkových výdavkov s týmito aktivitami.
6. Negatívom pre obec Dubník je, že nedisponuje vysokou sumou na Rezervnom fonde nakoľko sa tento fond spotrebúva na pokrytie potrieb školy.
7. Ak by sa prijala premisa, že bežné výdavky nebudú rásť rýchlejšie, ako je index rastu vlastných príjmov, mohlo by dôjsť k relatívne dobrej situácii pri tvorbe hospodárskeho výsledku mesta – vyrovnané hospodárenie, resp. mierne prebytkové hospodárenie.

Z vyššie uvedených údajov vyplýva, že obec má stabilizovaný systém zabezpečovania bežných potrieb, nepriaznivý stav prostriedkov na rezervnom účte, z ktorého má veľmi limitovanú možnosť dotovať.

Pre zabezpečenie rozvoja bude potrebné využiť externé zdroje. Limity pre zadlženie obce Dubník budú uvedené nižšie, spolu s pravidlami pre hospodárenie.

b) Pravidlá pre hospodárenie

Pri zabezpečovaní sociálnych, ekonomických a priorít v oblasti životného prostredia sa obec Dubník musí riadiť zákonmi a všeobecne záväznými predpismi. Na reguláciu procesov území sa predpokladá vydať, alebo upraviť Všeobecne záväzné rozhodnutie obce (ďalej len „ VZN “).

Na realizáciu svojich zámerov je možné okrem rozpočtových príjmov použiť i prostriedky mimo rozpočtových fondov, zisk z vlastnej podnikateľskej činnosti, návratné zdroje financovania, zdužené zariadenie.

Z týchto prostriedkov spolu so zdrojmi z prebytku rozpočtového hospodárenia môže obec vytvoriť Peňažný fond obce.

Vo výdavkovej časti je možné založiť predpoklad, že obec Dubník použije výdavky na úhradu záväzkov, ktoré môžu vzniknúť so spolupráce s inou obcou, prípadne na úhradu záväzkov vyplývajúcich so spolupráce z inými právnickými osobami, ako aj na výdavky z medziobecnej spolupráce obcí v rámci mikroergionálneho združenia.

Ak je to potrebné, obec Dubník môže v súlade s Obchodným zákonníkom založiť právnickú osobu, alebo nadobudnúť majetkové účasti na podnikaní právnickej osoby.

Použitie dotácií podnikateľom podnikajúcim na území obce je viazané na vydanie Všeobecne záväzného nariadenia obce. Dotácie v tomto prípade môžu byť použité len na všeobecne prospešné služby v súlade so zákonom o neziskových organizáciách poskytujúcich verejnoprospešné služby, všeobecne prospešné, alebo verejno prospešné účely v súlade so zákonom o nadáciách, podnikanie a zamestnanosť.

Návratné finančné prostriedky môže obec použiť pre podporu podnikateľov, ktorých je zakladateľom

Rovnako tak obec môže používať finančné prostriedky pri správe a zveľad'ovaní svojho majetku a to najmä na úhradu výdavkov súvisiacich so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obec používa na plnenie svojich úloh.

Limity pre používanie výdavkov z rozpočtu obce sú viazané na stabilitu a dlhodobú rozpočtovú vyrovnanosť.

Základné zlaté pravidlo platí, že pôžičky a získanie cudzích zdrojov na krytie výdavkov musia byť použité len na investície.

Celková suma dlhu obce – sumy záväzkov splácaných istín ku koncu roku okrem záväzkov zo Štátneho fondu rozvoja bývania - nesmie prekročiť 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka a zároveň suma ročných splátok v rátane príslušenstva neprekročí 25% skutočných bežných príjmov za predchádzajúci rok.

Na základe vyššie uvedených kritérií má obec Dubník k dispozícii nasledovné zdroje a musí zohľadniť nasledovné limity:

1. Výška maximálneho zadĺženia sa obce v rátane organizácií založených obcou nesmie prekročiť 60% z príjmov bežného rozpočtu a splátky istiny s príslušenstvom nesmú prekročiť 25% príjmov z bežného rozpočtu predchádzajúceho roku;
2. Výška kapitálových výdavkov k celkovým príjmom by nemala presiahnuť 40% ;
3. Nadobúdať majetok, alebo vstupovať do operácií s majetkom len na základe hodnotenia budúcich príjmov z tohto majetku. Limitnou hodnotou je prevaha príjmov z majetku na výdavkami na správu a údržbu majetku tak, aby čistý výnos predstavoval zhodnotenie nad úrovňou inflácie za predchádzajúci rok. Alternatívne môžeme za kritériu zvoliť kritérium čistej súčasnej hodnoty.
4. Prípadné rozpočtové prebytky používať prednostne na umorovanie záväzkov z úverov, pokiaľ je to ekonomicky nie nevýhodné a na rozvojové zámery obce, prípadne na fondy.

c) Rozpočtové limity pre financovanie rozvojových potrieb obce Dubník

Vyššie uvedené podkapitoly poukázali na možnosti nakladania z rozpočtom obce. Ich aplikáciou je možné určiť limity pre obec Dubník nasledovne:.

horný limit zadĺženia mesta sumu	v roku 2005	6.180 tis. Sk,
	v roku 2006	7.954 tis. Sk,
	v roku 2007	5.734 tis. Sk (odhad);

horný limit splátok záväzkov	v roku 2005	2.570 tis. Sk
	v roku 2006	3.194 tis. Sk
	v roku 2007	2.389 tis. Sk (odhad);

Využitie maximálnej zaťažnosti

Cudzími zdrojmi	v roku 2005	54,99 %
	v roku 2006	42,79 %
	v roku 2007	41,67 % (odhad);

Z vyššie uvedených údajov je zrejmé, že obec Dubník má limitovaný priestor pre realizáciu potenciálnych zámerov, tým skôr, že voľný limit medzi záväzkami z úverov a horným limitom k ultimu roka 2005 bol 2,5 mil. Sk a odhadovaný limit pre rok 2007 je 5,057 mil. Sk.

Pozitívnou skutočnosťou je, že obec pravidelne dosahuje rozpočtový prebytok v intervale od 120 – 400 tis. Sk ročne. To pri zohľadnení potreby zmraziť výdavkovú časť rozpočtu, resp. zváženie určitej reštrikcie pre školu môže vytvoriť minimálny zdroj pre spolufinancovanie zdrojov so štrukturálnych fondov

Z ohľadom na klesajúci počet žiakov a nemeniaci sa výhľad počtu žiakov je pri existujúcom systéme výpočtu transferov na školu potrebné uvažovať s možnou alternatívou umiestnenia školy, nakoľko dlhodobo je pre obec neúnosné dotovať prevádzku v existujúcom rozsahu.

B) Analýzu možností využitia štrukturálnych fondov a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka

Nástroje štrukturálnych fondov

Pre realizáciu rozvojových zámerov obce Dubník je potrebné uvažovať najmä zo zdrojmi zo Štrukturálnych fondov, a to z

- Európskeho fondu pre regionálny rozvoj – ERDF,
- Európskeho sociálneho fondu – ESF

- Európskeho poľnohospodárskeho fondu na rozvoj vidieka – EAFRD (pre podnikateľov v oblasti pôdohospodárstva).
Pre Slovenskú republiku bolo vyčlenených celkovo 10, 238 mld. € v stálych cenách 2004 na obdobie rokov 2007 – 2013.
Základným princípom pre využívanie týchto je systém spolufinancovania, na základe ktorého prostriedky z týchto fondov dopĺňajú národné a verejné zdroje a súkromné zdroje podnikateľov. Obec Dubník môže byť zapojená do realizácie programov v nasledovných základných variantoch:
 - a) Ako príjemca, pre projekty, kde obec bude priamo žiadateľom na projekty verejného prospešného charakteru a na projekty, ktoré negenerujú výnosy;
 - b) V úlohe podporovateľa vybraného okruhu príjemcov, ktorí budú používať vlastné zdroje a zdroje zo štrukturálnych fondov pre ciele PHSR obce Dubník.

Ak bude obec Dubník sám prijímateľom, resp. RO/PO a organizácie v jej zriaďovateľskej pôsobnosti potom sa dá predpokladať nasledovný spôsob spolufinancovania :

- Ad a) obec Dubník bude verejnoprospešné projekty musieť spolufinancovať z vlastných zdrojov, alebo in podobných zdrojov vo výške 5%, ak bude priamo žiadateľom v operačných programoch, kde je riadiacim orgánom niektorý z ústredných orgánov štátnej správy;

Pokiaľ bude VÚC, alebo združenie VÚC na úrovni NUTS II vystupovať v polohe sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom (ďalej len „ SORO “) predpokladá a použiť 5% výška spolufinancovania s tým, že na 5% sa bude spolupodieľať rozpočet Nitrianskej VÚC.

To bude platiť aj u projektov, ktoré generujú príjmy a obec presne vyšpecifikuje príjmy, ktoré je v súlade s pravidlami nakladania s prostriedkami štrukturálnych fondov nutné odpočítať od oprávnených výdavkov.

- Ad b) obec môže pôsobiť i v úlohe podporovateľa vybraného okruhu príjemcov, ktorí budú používať vlastné zdroje a zdroje zo štrukturálnych fondov pre ciele PHSR obce Dubník. Na tento účel odporúčame založiť **mimo rozpočtový účelový fond na podporu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Dubník**. Obec môže takto podporiť žiadateľov o štrukturálne fondy, ktorí svojim obsahom napĺňajú zámery z PHSR obce Dubník a to

alebo v etape, ktorá predchádza refundácii výdavkov zo štrukturálnych fondov, alebo vo forme návratnej finančnej výpomoci do výšky, ktorá je v súlade s pravidlami štátnej pomoci. Tento fond je samozrejme možné využiť i mimo projektov spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov.

Pri systéme spolufinancovania zámerov obce je teoretický limit pre získanie zdrojov zo štrukturálnych fondov v roku 2007 pri maximálnej miere zadĺženia vo výške 5,057 mil. Sk odhadovaný na 100 - 105 mil. Sk.

Tento limit však musí byť redukovaný i potrebou nárastu úhrady prevádzkových nákladov vyvolaných investičným rozvojom obce. To samozrejme zníži reálnu výšku budúcich záväzkov obce Dubník o cca 30% a tým i maximálnu racionálnu mieru investícií hradených z rozpočtu obce na 70 mil. Sk. Tento ukazovateľ sa môže mierne zvýšiť pokiaľ sa bude realizovať reštriktívna politika na strane bežných výdavkov a zároveň vybrané investície a opatrenia obce budú mať kladný dopad na výšku výdavkov.

Konkrétne takým druhom investície je investícia do zhodnocovania odpadov, ktorá by mala priniesť v roku 2009 úsporu na výdavkovej časti rozpočtu až 1.200 tis. Sk.

Obdobne sa dosiahnu efekty so zateplenia budov školy a MŠ z jedálňou, kde sa očakáva až do 30% úspora na výdavkov za dodávky energií.

Ale ak vychádzame z možností daných čistým prebytkom bežného rozpočtu tak je horný limit záväzkov na rok 2007 je maximálne vo výške 25 mil. Sk. Aj napriek postupnému zadlžovaniu sa obce investičnými úvermi (odporúčam úver do 10 rokov) je potrebné kalkulovať s limitom na investície. V praxi to znamená, že do konca roka 2010 neodporúčam, aby kumulovaná suma investícií prevýšila 105 – 108 mil. Sk, po zohľadnení aj operačných výdavkov.

Celkový objem záväzkov – investícií i spolufinancovania na bežné výdavky – najmä v oblasti ľudských zdrojov a tzv. utopených výdavkoch – náklady na projektovú dokumentáciu a obstaranie žiadosti je do roku 2011 odhadovaný na 154 mil. Sk (do roku 2010 cca 134 mil. Sk), pričom finančná spoluúčasť obce sa predpokladá v sume vyše 10 mil. Sk. Z tohto hľadiska je zásobník projektov aj jeho rozdelenie do jednotlivých rokov nadhodnotený o cca 26 – 29 mil. Sk.

Možné sú nasledovné riešenia:

- a) redukovať pri príprave projektov náklady na dosiahnutie cieľa,

- b) znížiť počet priorít,
- c) vybudovať investície podľa pôvodného rozsahu s tým, že sa rozloží prioritizácia cieľov do roku 2013 a tým sa zníži zaťaženie rozpočtu najmä v rokoch 2009 a 2010.
- d) Hľadať iné formy riešenia – odpredaj budov záujemcom, vytváranie spoločných podnikov – obec vloží majetok do podniku a podnikateľ/ investor zabezpečí prevádzku a dofinancovanie – napr. kúpaliska a pod.

Vláda SR schválila dokument Národný strategický referenčný rámec na roky 2007 – 2013. V tomto dokumente sú určené operačné programy a prioritné osi, v rámci ktorých sa budú môcť žiadatelia uchádzať o podporu zo štrukturálnych fondov.

5.2. Finančné tabuľky

Na základe návrhu špecifických cieľov a pri rešpektovaní vyššie uvedených limitov sú vypracované finančné tabuľky pre obec Dubník. Celkový objem finančných prostriedkov investovaných do obce Dubník dosahuje sumu 154,3mil. Sk do roku 2011 s kumulovaným spolufinancovaním obce vo výške 10,1 mil. Sk. Tieto zdroje bude musieť obec získať formou zadĺženia.

Projekcie sú vypracované tak, aby ani v jednom z rokov nedochádzalo k prekročeniu maximálnej novej miery zadĺženia obce Dubník nakoľko, ak by všetky projekty zo štrukturálnych fondov boli úspešné, tak obec by sa musela zadĺžiť do úrovne 5,425 mil. Sk, čo atakuje horný limit zadĺženia. Z uvedeného dôvodu bude potrebné starostlivo zvážiť zoznam priorít, rozhodnúť o predĺžení časovej realizácie jednotlivých aktivít a opätovne predložiť finančnú tabuľku na MZ.

Alternatívne je možné, aby časť aktivít bola realizovaná súkromným sektorom, resp. formou verejno – súkromného partnerstva a tým sa odľahčila výdavková stránka rozpočtu.

V rámci spolufinancovania z rozpočtu obce je v súlade s koncepciou systému finančného riadenia možné, aby obec využila inštitút predfinancovania, tzn., že nebude potrebovať pre realizáciu projektov žiadne ďalšie zdroje na preklopenie medzi úhradou dodávateľovi a refundáciou z riadiaceho orgánu príslušného operačného programu.

Finančné tabuľky

6. Zabezpečenie realizácie

Realizácia predkladanej stratégie si vyžaduje vytvoriť vnútorné organizačné predpoklady pre implementáciu projektov.

Vytvorenie interných organizačných štruktúr pre riadenie, implementáciu, monitorovanie a hodnotenie projektov

Starosta obce, obecný úrad a obecné zastupiteľstvo by malo pre potreby riadenia implementácie projektov obce Dubník vytvoriť implementačnú štruktúru a včleniť ju na sekretariát starostu obce.

Táto jednotka mala projektový, prierezový charakter a bola riadená starostom obce.

Výkonne by túto jednotku riadil pracovník poverený starostom obce, ktorý by mal zároveň vystupovať v úlohe hlavného manažéra implementačnej jednotky.

Tento pracovník by v súčinnosti s vecne príslušnými zamestnancami obecného úradu (ďalej len „OÚ“) a prípadne s externistami zabezpečovali:

- **programovanie** – s cieľom prípravy žiadostí a monitorovania priebehu realizácie projektu v rámci komunikácie s riadiacim orgánom na úrovni ministerstiev, resp. z implementačnými agentúrami;
- **finančné riadenie**, prostredníctvom osoby zodpovednej za rozpočet obce. Táto zamestnankyňa by bola zodpovedná za vypracovanie rozpočtu akcie – projektu, za podanie žiadosti o platbu, finančné monitorovanie a komunikáciu z riadiacim orgánom na úrovni ministerstiev, resp. z implementačnými agentúrami;
- **technický pracovník**, ktorý by po technickej stránke dohliadal a koordinoval projekt z pozície podmienok štrukturálnych fondov;
- **publicitu**.

Tento implementačný tím by raz za 2 týždne podával informácie starostovi obce a plnil by úlohu sekretariátu pre monitorovací výbor.

Na tejto porade by sa zabezpečovala koordinácia a úlohy vo vzťahu k iným zamestnancom OÚ a hodnotili by sa úlohy na dosiahnutie pokroku pri programovaní a implementácii projektov.

Monitorovací výbor by bol zložený z vybraných poslancov obecného zastupiteľstva, zástupcov verejnej správy – predovšetkým riaditeľky Úradu práce a externých odborníkov. V štruktúre riadenia OZ by mal postavenie Komisie OZ. Zasadal by pravidelne 1 krát mesačne a hodnotil by pripravenosť projektov, stav implementácie plnenie

predpokladaných parametrov – výstupov a výsledkov projektov, ich odchýliek a dopady projektov po ich ukončení. Informácie z každého zasadnutia by podával starostovi obce a súhrnnú informáciu by predkladal na zasadnutie Obecného zastupiteľstva.

Obecné zastupiteľstvo by bolo informované raz za štvrtrok a rozhodovalo by o politickom smerovaní, schvaľovaní projektových zámerov a žiadostí. Sledovalo by dodržiavanie harmonogramu a rozpočet na tieto projekty.

Realizácia mnohých zámerov, ktoré sú zahrnuté do rozvojového programu, si vyžaduje vznik partnerstiev na základe zmluvného vzťahu, prípadne založením nového právneho subjektu. Partnerstvá môžu vzniknúť účelovo, pri realizácii spoločného projektu, alebo majú dlhodobý charakter pri napĺňaní cieľov spoločného záujmu. Partnerstvo môže fungovať ako zoskupenie fyzických či právnických osôb bez právnej subjektivity na základe zmluvy o spolupráci, alebo ako združenie s právnou subjektivitou.

Opatrenia na realizáciu programu

Opatrenia na realizáciu PHSR, zabezpečenie prípravy a realizácie jednotlivých projektov prijíma starosta obce, na základe schváleného PHSR .

Pre praktickú realizáciu projektov sa odporúča stanoviť konkrétnu zodpovednosť za projekty a to formou programového listu.

Prioritné Opatrenie – Názov číslo		Rozpočet		Zodpovedný:	
		obec	iné		
Referenčné číslo	Názov aktivity	Rozpočet		Rok začiatku/koniec	Zodpovedný

SPOLU	xxxxxxx		Obecné zastupiteľstvo		

Previazanie:

Cez referenčné číslo –

- Na rozpočet,
- Harmonogram
- Sledovanie ukazovateľov
- Kontrolu plnenia zodpovednosti a plánu aktivít

Tento princíp bude uplatnený na dosiahnutie cieľov v štruktúre volebného obdobia 2006 – 2010 a na obdobie 2010– 2013.

Jednotlivé projekty by okrem zverejnenia PHSR a UPD a jeho doplnku mali byť spracované do **marketingovej štúdie**, aby jednotliví aktéri a potenciálni záujemcovia mali možnosť investovať do zámerov mesta, napr. do projektov z oblasti podpory MSP, vzdelávacích programov a programov pre poskytovanie služieb.

Publicita

Pre každú aktivitu realizovanú v rámci akčného plánu z PHSR bude potrebné spracovať plán publicity.

Okrem povinných označení príslušnými logami fondov EÚ je potrebné tento nástroj využiť i na informovanie obyvateľov formou oznamov na tabuli, miestnym rozhlasom a formou spoločenských aktivít poriadaných pri príležitosti zahájenia a ukončenia aktivity.

Týmto spôsobom sa posilní povedomie obyvateľov Dubníka o rozvoji ich obce a úsilí, ktoré vynakladá zastupiteľstvo pre rozvoj obce a splnenie globálneho cieľa programu.

7. Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie, s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencieschopnosť regiónu.

Program je v súlade s Národným strategickým a referenčným rámcom pre SR na roky 2007 – 2013 a nadväzujúcimi operačnými programami a s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Je otvoreným dokumentom, ktorý je potrebné v priebehu realizácie pravidelne vyhodnocovať na zasadnutiach obecného zastupiteľstva a aktualizovať v termínoch podľa jeho rozhodnutia. Bude sa realizovať v podmienkach existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognózy očakávaného vývoja obce i regiónu.

Predpoklady pre plnenie stanovených zámerov obce do roku 2013 sú reálne.

Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny prístup volených zástupcov v Obecnom zastupiteľstve pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní dostupných možností financovania plánovaných aktivít.

Úspešnosť realizácie stanovených zámerov však bude v prvom rade závisieť od aktívnej účasti a podpory všetkých obyvateľov obce pri koordinovaní jednotlivých aktivít Obecným zastupiteľstvom.

Prílohy:

Zoznam objektov kultúrno-spoločenského významu s pamiatkovými hodnotami:

Kostol r. k. sv. Alžbety vdovy, pôvodne rokokový, z r. 1754, obnovený v r. 1951.

Jednoduchý priestor so svätynou s polygonálnym uzáverom, na klenbe štuková a pásková ornamentika /1/

Kostol ev. a. v., tolerančný, postavený v r.1793, v r. 1951 zväčšený. Sieňový priestor s rovným stropom, predstavaná veža a úprava fasády z r.1857, opravený v roku 1993 /2/

Neevidované objekty s kultúrno-historickými hodnotami:

Kaštieľ Imricha (Žigmunda) Csúzyho, spomína ho už v 18.stor. Matej Bel, pri kaštieli bol anglický park s exotickými drevinami, na hornom konci obce, /3/

Kúria Dionýza Paála, z prelomu 19.-20.stor., secesná, dnes je v objekte Pohostinstvo, južne od kaštieľa rodiny Csúzyovcov, /4/

zvyšok parku po niekdajšom Káľmanovskom kaštieli, zachoval sa pri starom obecnom úrade, /5/

Kamenný kríž s plastikou Ukrižovaného, z r.1788, pred r.-k. kostolom, /6/

Prícestný kríž s plastikou Ukrižovaného, z r.1955, na južnom konci obce pri ceste na Rúbaň, /7/

Prícestný kríž, podstavec z r. 1817, s novším krížom, v časti Ujtelek, pri poľnohospodárskom dvore A.T. Dunaj, /8/

Komín, zachovaný, z bývalej tehelne pod obcou, charakteru technickej pamiatky, /9/

Kríž na r.-k. cintoríne, novší kríž na staršom kamennom podstavci, na r.-k. cintoríne, /10/

Bronzová plaketa hlavy Krista z r.1929, na r.-k. cintoríne, /11/

Pamätník obetiam 1. a 2. svetovej vojny s mramorovou tabuľou, na r.-k. cintoríne, /12/

Barokový náhrobok na hrobke rodiny Szalacsyovcov, na kalvínskom cintoríne, /13/

Staršie náhrobné kamene, na kalvínskom cintoríne, /14/

Drevený kríž s plastikou Ukrižovaného, zo zač.20.stor., na križovatke Dubníckej a Pribetskej cesty, /15/

Drevený kríž s plastikou Ukrižovaného, po r. 1945, neďaleko majera Káptalan, /16/

Božia Muka, z r.1942, na križovatke ciest do Pribety a na Káptalan, /17/

Kúria rodiny Ölveckých, z r. 1926, postavená na základoch starej kúrie rodiny Pyberovcov z 1.pol.19.stor., oproti spomínaným kúriám, /18/

Kúria na majeri Káptalan, slúži na obytné účely, juhozápadne od obce, /19/

